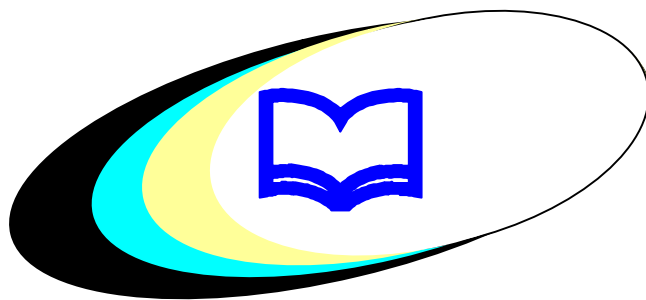

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ**

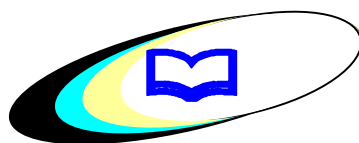

**ӘЛЕУМЕТТІК ҒЫЛЫМДАР
ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ БИЗНЕС**

**МАМАНДЫҚТАР ТОБЫНЫҢ
ОҚУ ЖЕТІСТІКТЕРІН СЫРТТАЙ БАҒАЛАУ
ПӘНДЕРІ БОЙЫНША
ТЕСТ ЖИНАҒЫ**

АСТАНА - 2012

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ**

**ӘЛЕУМЕТТІК ҒЫЛЫМДАР
ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ БИЗНЕС**

**МАМАНДЫҚТАР ТОБЫНЫҢ
ОҚУ ЖЕТІСТІКТЕРІН СЫРТТАЙ БАҒАЛАУ
ПӘНДЕРІ БОЙЫНША
ТЕСТ ЖИНАҒЫ**

Тест ҰТО-ның интеллектуалды меншігі болып табылады.
ҰТО-ның жазбаша келісімінсіз қандай мақсатқа болмасын көшірме жасауға
тыйым салынады.

АСТАНА - 2012

УДК 378
ББК 74.58
Ә 53

Ә 53 «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес» мамандықтар тобының Оқу жетістіктерін сырттай бағалау пәндері бойынша тест жинағы: Оқу-әдістемелік құрал - Астана: ҰҒО, 2012.

ISBN 978-601-260-148-0

Оқу-әдістемелік құралында «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес» (5В050600 – 5В051100) мамандықтар тобы үшін Оқу жетістіктерін сырттай бағалау пәндері бойынша тест нұсқалары қамтылған.

Оқу құралы бітіруші курс студенттеріне Оқу жетістіктерін сырттай бағалау кешенді тестілеуіне қатысуға дайындалу үшін ұсынылады.

УДК 378
ББК 74.58

ISBN 978-601-260-148-0

© Ұлттық тестілеу орталығы, 2012

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	4
ПӘНДЕР БОЙЫНША ТЕСТІЛЕР	
Экономикалық теория.....	6
Макроэкономика.....	20
Кәсіпорын экономикасы.....	32
Халықаралық экономика.....	46
Инновациялық менеджмент.....	60
Менеджмент теориясы мен тәжірибесі.....	74
Бухгалтерлік есеп принциптері.....	86
Басқару есебі.....	99
Қаржы.....	115
Корпоративтік қаржы.....	129
Мемлекеттік басқару теориясы.....	142
Мемлекет және бизнес.....	156
Маркетинг.....	170
Маркетингтік зерттеу.....	183
ДҰРЫС ЖАУАПТАР КОДТАРЫ	197

КІРІСПЕ

Құрметті студент!

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Ұлттық тестілеу орталығы» (ҰТО) Оқу жетістіктерін сырттай бағалау (ОЖСБ) қатысуға дайындалу мүмкіндігін ұсынып отыр.

2012 жылы кешенді тестілеу «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес» тобының мамандықтары бойынша бітіруші курс студенттері үшін келесі пәндерден қатаң түрде кестедегі ретпен өткізіледі:

Код	Мамандықтардың аты	Пәндердің аты
5B050600	Экономика	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Кәсіпорын экономикасы 4. Халықаралық экономика
5B050700	Менеджмент	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Инновациялық менеджмент 4. Менеджмент теориясы мен тәжірибесі
5B050800	Есеп және аудит	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Бухгалтерлік есеп принциптері 4. Басқару есебі
5B050900	Қаржы	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Қаржы 4. Корпоративтік қаржы
5B051000	Мемлекеттік және жергілікті басқару	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Мемлекеттік басқару теориясы 4. Мемлекет және бизнес
5B051100	Маркетинг	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Маркетинг 4. Маркетингтік зерттеу

ОЖСБ тест жинағы келесі пәндерден тұрады:

1. Экономикалық теория
2. Макроэкономика
3. Кәсіпорын экономикасы
4. Халықаралық экономика
5. Инновациялық менеджмент
6. Менеджмент теориясы мен тәжірибесі
7. Бухгалтерлік есеп принциптері
8. Басқару есебі
9. Қаржы
10. Корпоративтік қаржы

11. Мемлекеттік басқару теориясы
12. Мемлекет және бизнес
13. Маркетинг
14. Маркетингтік зерттеу

Әр пәннен 2 тест нұсқасы келтірілген. Тестке берілген сегіз жауап нұсқасынан үш дұрыс жауабын таңдайтын тест тапсырмалары ұсынылған. Жауаптардың дұрыстығын тексеру үшін оқу- әдістемелік құралдың соңында дұрыс жауап кілттері ұсынылған.

ҰТО оқу - әдістемелік құралдағы тест жинақтары сіздерге ОЖСБ-ға дайындалу кезінде үлкен көмегін тигізеді деп үміттенеді.

Жинақ құрылымы мен мазмұнын жақсарту бойынша ескертулер мен ұсыныстарды қабылдауға әзірміз.

ОЖСБ-ға дайындалуға арналған тест спецификациясын ҰТО сайтынан таба аласыздар. Біздің мекен-жайымыз: Астана қаласы, Жеңіс даңғылы, 60. Веб-сайт адресі: www.testcenter.kz, электрондық пошта: tzvo@ncgsot.kz, факс/тел: 8 (7172) 69-50-77.

Экономикалық теория

1. Экономикалық игіліктер:

- A) Экономиканы басқарудың шаралық жиынтығы.
- B) Қажеттіліктерді қанағаттандыру мақсатындағы заттар.
- C) Адамға қажетті шексіз ресурстар.
- D) Адамдардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын тауарлар мен қызметтер.
- E) Ресурстар шығындарымен өндірілген тауар мен қызмет қатынасы.
- F) Қоғамдағы адамдардың материалдық жағдайын қамтамасыз ету.
- G) Бағаны қалыптастыру процесі.
- H) Техникалар және тауар қызметтерін өндірудің тәсілдері.

2. Нарықтың мәні:

- A) Табыс пен шығындарды салыстыру негізінде қалыптастыру.
- B) Айырбас айналыс категорияларға өзара тығыз байланысты және тұрмыстық деңгейде жай теңестіріледі.
- C) Белгілі бір тауарлар мен қызметтерді сатушылар мен сатып алушыларды бірге қосатын орын.
- D) Шаруашылықтың құрылымдық бөлімдерінің мемлекет иелігінен алыну және жекелендіру дәрежесі.
- E) Өндіріс, бөлу, айырбас, тұтыну және сатумен сатып алу арқылы жүзеге асыратын ұйымдық-экономикалық қатыстардың жүйесі.
- F) Өндірушілердің сатуға ұсынатын тауарларын ақша көмегімен айырбастау процесінде туындайтын экономикалық қарым-қатынастардың жиынтығы.
- G) Өнімнің нақты бағасы.
- H) Сұраныс пен ұсыныс бағаны қалай анықтайтыны туралы түсінік.

3. Меншіктің анықтамасы:

- A) Материалдық игіліктерді айырбастау жөніндегі қатынастар.
- B) Адамдардың арасындағы әлеуметтік-экономикалық қатынастар.
- C) Адамға байланысты туындайтын қарым-қатынас.
- D) Адамдардың субъективтік мүдделерін және сана-сезімдерін анықтайды.
- E) Адамдардың арасындағы меншік иесін анықтайтын қатынастар.
- F) Еңбек өнімдерін нарыққа түсетін айырбас үшін өндіру.
- G) Адамдардың өндіріс-құрал жабдықтарын иемдену, пайдалану қатынастарын экономикалық жағынан жүзеге асыру.
- H) Өндірілген еңбек өнімдерін және жұмысшы күші иелері.

4. Тауардың қасиеті:

- A) Ұлттық қаржы, қоғамдық табыс.
- B) Табыс көзі.
- C) Қоғамның қажеттілігін қанағаттандыру қасиеті бар зат.
- D) Тұтыну құнына ие зат.
- E) Ұлттық өнім, табыс, сауда.

- F) Еңбек құралы.
- G) Айырбас құнына ие тауар.
- H) Өндірушінің өзі тұтынатын еңбек өнімі.

5. Сұраныс заңы:

- A) Тауарға баға төмендегенде тұтынушының көп мөлшерде сатып алуы.
- B) Тауарды сату көлемінің ұлғаюы.
- C) Икемді және икемсіз тауарлар арасындағы байланыс.
- D) Тұтынушылардың саны.
- E) Егер тауарға баға өссе, оған деген сұраныстың азаюы.
- F) Тауарлардың бағасы мен сатылатын көлемі арасындағы кері байланыс.
- G) Тауарлар бағасы мен сатылатын көлемі арасындағы тура қатынас.
- H) Тұтынушылардың талғамы.

6. Жай ұдайы өндіріс:

- A) Өндіріс процесінің көлемі мен ауқымы үзіліссіз өзгермеген жайын.
- B) Жаңа ресурстарды игерумен байланысты ұдайы өндіріс.
- C) Қол еңбегіне негізделген ұдайы өндіріс.
- D) Алтын шығарумен байланысты ұдайы өндіріс.
- E) Жеке тұтынушының төмендеуі.
- F) Жылдан жылға өндіріс мөлшері өзгермейтін өндіріс.
- G) Материалдық өндіріс саласы өмір сүру, жұмыс істеу үшін қажетті игіліктер.
- H) Игіліктер өндіру, қызмет көрсету саласы жатады.

7. Негізгі және айнымалы капиталдың бөліну себептері:

- A) Құнның дайын тауарға аударылуына байланысты.
- B) Өндірістің техникалық құрылымына байланысты.
- C) Капиталдың айналыс саласына өтуіне байланысты.
- D) Құнның қалыптасуына байланысты.
- E) Материалдық байлықтың құрылуына байланысты.
- F) Капиталдың ұдайы өндірісте болуына байланысты.
- G) Өндірісте қосымша құнға қатысуына байланысты.
- H) Жұмысшы күшінің еңбегіне байланысты.

8. Өндірістің құлдырауына байланысты фирманың жабылуы салдарынан жұмыстан босатылған адам жұмыссыздыққа жатады:

- A) Жұмыссыздықтың фрикциондық формасына.
- B) Жұмыссыздықтың маусымдық формасына.
- C) Мерзімсіздік жұмыссыздық.
- D) Нақты жұмыссыздық.
- E) Циклдық жұмыссыздық.

- F) Жұмыссыздықтың циклдық формасына.
- G) Жұмыссыздықтың жасырын формасына.
- H) Жұмыссыздықтың құрылымдық формасына.

9. Ұлттық экономикалық жүйені қалыптастыруда туындайтын сұрақтар:

- A) Не, қалай, қанша өндіру керек
- B) Қалай, кім үшін, өсу қарқыны қандай
- C) Қашан, неге, қайда
- D) Өзгерген жағдайларға бейімделе ала ма
- E) Кім үшін, не үшін, қалай өндіру керек
- F) Жұмыссыздық пен инфляция себептері қандай
- G) Нені, қалай, кім үшін
- H) Кім, неге, кім үшін

10. Ұлттық шаруашылықта экономикалық дағдарыс кезінде жиынтық сұраныс:

- A) Өседі.
- B) Өзгеріссіз қалады.
- C) Жиынтық ұсынысқа байланысты.
- D) Нақты және потенциалды ЖҰӨ көмегі тең болса.
- E) Төмендейді.
- F) Потенциалдық ЖҰӨ-нің көлемі өседі.
- G) Өсуі де, төмендеуі де мүмкін.
- H) Экономикалық толық жұмыссыздық жоғарылайды.

11. Экономикалық ауытқу төмендегілермен байланысты:

- A) Мемлекеттік шығындар.
- B) Кездейсоқ саяси факторларға.
- C) Ұсыныстың дамуына әсер ететін факторлар.
- D) Тұтыну шығындары.
- E) Тек ішкі факторлар әрекетімен.
- F) Тек сыртқы факторлар әрекетімен.
- G) Жиынтық сұраныстың дамуына әсер ететін факторлармен.
- H) Тауар қорларының өсуіне бағытталған таза инвестициялар.

12. Жиынтық шығындардың өсуі инфляцияға әкеледі, егерде:

- A) Экономикалық толық жұмыс бастылық жағдайда дамыса.
- B) Потенциалдық ЖҰӨ-нің көлемі өссе.
- C) Жиынтық ұсынысқа байланысты.
- D) Экономикалық толық жұмыссыздық жоғарылайды.
- E) Нақты және потенциалды ЖҰӨ көмегі тең болса.

- F) Экономика толық жұмыс бастылық жағдайда дамыса.
- G) Нақты және потенциалдық ЖҰӨ-нің көлемі тең болса.
- H) Жұмыс күші саны өссе.

13. Өндірістің прогрессивті құрылымдағы экономикалық өсудің белгісі:

- A) Экономикалық прогрестің қозғаушы күші.
- B) Сандық белгісі.
- C) Біркелкілік белгісі.
- D) Экономикалық ресурстар.
- E) Сапалық белгісі.
- F) Циклдік белгісі.
- G) Рухани игіліктерді қамтамасыз ету.
- H) Экономикалық белгісі.

14. Еңбек өнімділігін арттыру, капиталды тарту және табиғи қорларды пайдалану арқылы өндіріске басқа қосымша факторларды қоспай экономиканы өсіру:

- A) Қолданылатын ресурстар сапасының өсуі.
- B) Технологияны жетілдіру, өндірісті және өткізуді ұйымдастыру мен басқаруды жетілдіру.
- C) Толық өнім.
- D) Экстенсивті өсу.
- E) Интенсивті өсу.
- F) Өндіргіш өсу.
- G) Ресурстарды пайдалану әдістерін жақсарту.
- H) Аралас жолмен өсу.

15. Экономикалық теорияда несие ақшаларының функциясы:

- A) Ұсыным құралы.
- B) Төлем құралы.
- C) Айналым құралы.
- D) Айырбас құралы.
- E) Қор жинау құралы.
- F) Құн өлшемі.
- G) Қазына жинау құралы.
- H) Әлемдік ақша.

16. Нарықтың кемшілігі көрінеді:

- A) Шешім қабылдауда, келісім жасауда өндірушілер мен тұтынушылардың тәуелсіздігі.
- B) Тауарлар мен қызметтерді ұжымдасқан түрде өндіруге ынта тудырмайды.

- С) Қоғамда теңсіздікті туғызады.
- Д) Шығындарды азайту және пайданы көбейту мақсатымен жаңа технологияларды оперативті қолдануы.
- Е) Өзгеретін жағдайларға тез бейімделуі және икемделуі.
- Ғ) Қоғамдық өндірісті әлсіз, икемсіз, қабілетсіз кәсіпкерлерден тазартады.
- Г) Нарық әлеуметтік қажетті тауарларды өндіруге емес, ол ақшасы бар елдің қажетін қанағаттандыруа бағытталған.
- Н) Нарық еңбек пен табысқа құқықтық кепіл бермейді.

17. Жекешелендіру саясаты:

- А) Мемлекеттік меншіктің болуы.
- В) Шаруашылық процестерін жүргізу арқылы шектеулі ресурстарды пайдаланатын өндірістік қатынастары.
- С) Эмиссиялық іс-әрекетті өзгерту арқылы жиынтық сұранысты реттеуге бағытталған саясат.
- Д) Бюджеттік саясат.
- Е) Толық жұмыспен қамтуға жету, ЖҰӨ-нің көлемін өсіру, инфляцияны төмен деңгейде ұстап тұру мақсатымен елде экономикалық жағдайға бақылау жасау үшін жасайтын үкімет іс-әрекеті.
- Ғ) Елдің барлық еңбекке жарамды халықтың жұмысқа деген сұранысын қамтамасыз ету үшін жеткілікті жұмыс орнының болуы.
- Г) Табиғи ресурстарға, жерге, үйге, өндіріс құрал-жабдықтарына меншік формасын өзгерту процесі.
- Н) Тауар өндірушілердің экономикалық оқшаулануы.

18. Натуралды шаруашылықтың түсінігі:

- А) Жеке қажеттілікке өндірілген еңбек өнімдері.
- В) Еңбек өнімдерін нарыққа түсетін айырбас үшін өндіру.
- С) Адамдардың айырбасқа немесе жеке бас қажеттіліктерін өтеу үшін өндірілетін шаруашылық.
- Д) Ресурстар шығындарымен сол арқылы өндірілген тауар мен қызметтердің қатынасындағы шаруашылық.
- Е) Өндірілген еңбек өнімдерін жұмысшы күші.
- Ғ) Адамдардың материалдық жағдайын толығымен қамтамасыз ету үшін шектелген ресурстарды тиімді пайдаланудағы шаруашылық.
- Г) Дәстүрлі, әкімшілдік- әміршілдік, нарықтық, аралас экономика шаруашылығы.
- Н) Қоғамның белгілі бір дәуіріндегі шаруашылық процестерін жүргізу арқылы шектеулі ресурстарды пайдаланатын өндірістік қатынастар шаруашылығы.

19. Тауар ұсынысының заңы:

- А) Заттың пайдалылығы.
- В) Тауардың бағасы өскен сайын оның сатуға дайындаған санының молаюы.

- C) Баға мен сатылатын тауар санының арасындағы тікелей қатынас.
- D) Тұтынушылардың табысы.
- E) Бағасы анықталған тауарларды нарыққа сатуға ұсыну.
- F) Нарықтағы ұсынылған ұсыныс көлемі.
- G) Инфляциялық күтімдер.
- H) Баға мен ұсыныс арасындағы тікелей байланыс.

20. Ұдайы өндіріс типтері:

- A) Кооперативтік және ұжымдық.
- B) Материалдық өндіріс саласы өмір сүру, жұмыс істеу үшін қажетті игіліктер.
- C) Өндіріс процесінің көлемі мен масштабының еселене үзіліссіз қайталануы.
- D) Қоғамдық өндіріс.
- E) Акционерлік меншік.
- F) Өндіріс процесінің көлемі мен ауқымы үзіліссіз өзгеруі.
- G) Жай және ұлғаймалы өндіріс.
- H) Коллективтік меншік.

21. Айналымдағы капиталдың формуласы:

- A) $A-T-A$.
- B) Ақша.
- C) $T-A^1-T^{\dots}\Theta^{\dots}T^{11}$
- D) Өндірістік.
- E) Саудалық.
- F) Өнеркәсіптік.
- G) Ақшалай.
- H) Тауарлы ақша.

22. Жер рентасы:

- A) Капитал салым құны.
- B) Жер мөлшері.
- C) Пайыз және пайда.
- D) Еңбек құны.
- E) Тауар мен қызмет санын сатып алу.
- F) Капитал құны.
- G) Жердің бағасы.
- H) Жерге төлем.

23. Әлеуметтік жадай деңгейінің экономикалық көрсеткіші:

- A) Макроэкономикаға.
- B) Микроэкономикаға.
- C) Жалпы ішкі өнім.
- D) ЖҰӨ.
- E) Ұлттық табыс.

- F) Жан басына шаққандағы ұлттық табыс.
- G) Қоғамның өндірген ұлттық өнімі.
- H) Қоғамдық жиынтық өнім.

24. Жиынтық ұсыныс қисығы төмендегі байланысты көрсетеді:

- A) Оңға – төменге (өсуі).
- B) Солға – жоғары (азаюы).
- C) Баға деңгейі мен нақты түрде өндірілген ЖҰӨ көлемі арасындағы.
- D) Баға деңгейімен табыстың арасындағы.
- E) Баға деңгейі төмендесе.
- F) Нақты түрде тұтынылған және өндірілген ЖҰӨ көлемі арасындағы.
- G) Баға деңгейі мен нақты түрде өндірілген ЖҰӨ көлемі арасындағы.
- H) Өндірушілер тауарды сататын, ал тұтынушылар сатып алатын баға деңгейі арасындағы.

25. Кузнецтің экономикалық цикл типтерінің ұзақтылығы:

- A) үштен төрт жылға дейін.
- B) он сегіз жылдан жоғары.
- C) он бестен жиырма жылға дейін.
- D) жиырма бестен қырық жылға дейін.
- E) он жетіден он тоғызға дейін.
- F) қырықтан алпыс жылға дейін.
- G) он сегіз – жиырма бес жыл.
- H) жиырма бес жылға дейін.

Макроэкономика

1. Табыстар мен шығындар үлгісінде «инъекция» көрсеткіштері:

- A) Ұлттық жинақ
- B) Физикалық тұлғалардың табысына салынатын салық
- C) Импорттық тауарларды сатып алуға жұмсалған шығындар
- D) Мемлекеттік шығындар
- E) Инвестициялар
- F) Үй шаруашылықтарының жинақтары
- G) Корпоративтік салық
- H) Отандық экспортталған тауарларды сатып алуға жұмсаған шетел тұтынушыларының шығындары

2. Жиынтық сұраныс құрамы:

- A) Ақшаға сұраныс
- B) Тұтынатын тауарлар мен қызметтерге сұраныс
- C) Тауарлар мен қызметтерге мемлекеттік сұраныс
- D) Инвестициялық тауарларға деген сұраныс
- E) Үй шаруашылығы табысы
- F) Кәсіпорынның жалпы өнімі
- G) Таза пайда
- H) Жалпы табыс

3. Автономды инвестициялар көздері:

- A) Ұлттық табыс өсімі
- B) Автономды тұтыну
- C) Мемлекеттік бюджеттен қаржыландыру
- D) Меншік табысы
- E) Үй шаруашылықтарының жинағы
- F) Сыртқы заемдер
- G) Технологиялық прогресс
- H) Корпорациялар пайдасы

4. Ақшаға сұраныс факторлары:

- A) Салық
- B) Ақша айналысының жылдамдығы
- C) Тікелей салық
- D) Табыс деңгейі
- E) Қор жинағы
- F) Инвестиция
- G) Пайыз мөлшерлемесі
- H) Жанама салық

5. Экономикалық саясат қалай аталады, егер оның құралдары салықтар мен мемлекеттік шығындар болса:

- A) Фискалдық
- B) Дискрециялық фискалдық
- C) Валюталық
- D) Инвестициялық
- E) Қымбат ақша саясаты
- F) Монетарлық
- G) Бюджет-салық саясаты
- H) Антимонополиялық

6. Инфляция зардаптарының жағымсыз жақтары:

- A) Халықтың әлеуметтік жағдайының жоғарлауы
- B) Капиталды өндірістің нақты саласынан айналым саласына шығару
- C) Экономикаға біркелкі инфляция пайдалы
- D) Кәсіпкерлік қызмет деңгейінің өрлеуі
- E) Халықтың тіршілік деңгейінің жоғарлауы
- F) Халықтың тіршілік деңгейінің төмендеуі
- G) Байлықтың өсуі
- H) Кәсіпкерлік қызмет деңгейінің құлдырауы

7. Жұмыссыздықтың түрлері:

- A) кәсіпкерлік
- B) құрылымдық
- C) әлеуметтік
- D) циклдік
- E) нарықтық
- F) экономикалық
- G) фриക്ഷонды
- H) халықтық

8. Тағайындалатын валюта жағдайындағы тапшылықты жою әдістері:

- A) Девальвация
- B) Рецессия
- C) Валютаның құнсыздануы
- D) Инфляция
- E) Теңгенің қымбаттауы
- F) Ішкі макроэкономикалық реттеулер
- G) Сауда саясаты
- H) Резервтерді қолдану

9. Экономикалық өсуді тежеуші факторлар:

- A) Экологиялық шектеулер
- B) Ресурстарды тиімді орналастыру

- C) Техникалық прогресс
- D) Жұмысбастылық
- E) Ресурстық шектеулер
- F) Әлеуметтік саясат
- G) Үкіметтің тиімсіз экономикалық саясаты
- H) Инвестиция

10. Капиталдың шекті өнімі сипаттайды:

- A) Қосымша капитал бірлігін қолданғанда өнім шығарудың қаншалықты өзгергенін
- B) Негізгі капитал құнының өсімшесін
- C) Қосымша капитал бірлігін қолданғанда өнім шығарудың өсімшесін
- D) Технология деңгейін
- E) Бір жұмысбастыға шаққандағы қор жинақтауды
- F) Халық санының өзгерісін
- G) Қосымша капитал бірлігін қолданғанда өнім шығарудың қаншалықты өскенін
- H) Капиталды еңбекпен ауыстыру нормасын

11. Макроэкономиканың спецификалық әдісі:

- A) SOWT әдісі
- B) Статистикалық әдіс
- C) Ыдырату әдісі
- D) Көрсеткіштерді агрегаттау
- E) Анализ және синтез
- F) Үлгілер құру
- G) Индукция және дедукция әдісі
- H) Диалектикалық әдіс

12. Ұзақ мерзім кезеңінде экономикадағы өндіріс деңгейі мынаған байланысты анықталады:

- A) Ғылыми-техникалық прогресс жетістіктеріне
- B) Ауа райына
- C) Халық талғамына
- D) Инвестициялық салымдарға
- E) Еңбек, капитал мөлшері мен технология деңгейіне
- F) Мемлекеттік шығындар мен салық деңгейіне
- G) Пайыз мөлшерлемесінің деңгейіне
- H) Ұлттық валютаға

13. Тұтыну және қор жинағының динамикасын анықтайтын факторлар:

- A) Сапалы тауар алу мақсаты
- B) Жиынтық табыс динамикасы

- C) Инвестиция көлемі
- D) Нақты пайыз мөлшерлемесі
- E) Таза табыстың күтіліп отыратын нормасы
- F) Салық салу деңгейі
- G) Тұтынушы қарыздарының көлемі
- H) Таза пайда нормасы

14. Резервтеу нормасы тәуелді:

- A) Пайыз мөлшерлемесі өсуінен
- B) Табыс деңгейінің өзгеруінен
- C) Тұтыну шығындары мультипликаторынан
- D) Қор жинағынан
- E) Ақша мультипликаторына
- F) Мемлекеттік сатып алу шығындарынан
- G) Ақша жиынының өзгеруіне
- H) Коммерциялық банктердің артық резервтерінен

15. IS- LM үлгісінің ішкі айнымалылары:

- A) e
- B) k
- C) a
- D) I
- E) Y
- F) t
- G) d
- H) R

16. Өндіріс шығындары инфляциясының себебі:

- A) Өнім бірлігіне орташа шығындардың артуы
- B) Өнімнің сапасы
- C) Шекті шығындардың кешуі
- D) Кәсіпорынның жалпы өнімінің қысқаруы
- E) Тауарларға ұсыныстың артуы
- F) Өндіріс шығындарының өсуімен байланысты бағалардың өсуі
- G) Жиынтық ұсыныстың кемуі
- H) Еңбек өнімділігі

17. Ашық экономикада тепе-теңдікті сақтауда келесі нарық ықпал етеді:

- A) Ішкі жүк тасымалдау нарығы
- B) Отандық қызмет көрсету нарығы
- C) Ақша нарығы
- D) Білім қызметі нарығы
- E) Мүлік нарығы

- F) Тауар нарығы
- G) Валюта нарығы
- H) Азық-түлік нарығы

18. Еркін валюта бағамы әдісінің ерекшелігі:

- A) Валюта бағамын ауытқулар шегінде анықтайды
- B) Валюта бағамы тұрақты
- C) Валюта бағамын алтын стандарты бойынша анықтайды
- D) Валюта бағамын валюта нарығы анықтайды
- E) Валюта бағамын нарықтағы сұраныс пен ұсыныс анықтайды
- F) Валюта жетіспеушілігі автоматты түрде жойылады
- G) Валюта бағамын ұлттық банк тағайындайды
- H) Валюта тапшылығын мемлекет жоюы керек

19. Солоу үлгісінің экзогенді айнымалылары:

- A) M – ақша массасы
- B) I – инвестиция
- C) R – пайыз мөлшері
- D) T – салық
- E) g – техникалық прогресс қарқыны
- F) K – капитал
- G) s – қор жинағының нормасы
- H) n – халықтың өсу қарқыны

20. Экономикалық өсу түрі:

- A) Экстенсивті
- B) Социалистік
- C) Дедуктивті
- D) Экстенсивті және интенсивті
- E) Интенсивті
- F) Индуктивті
- G) Абстрактілі
- H) Нормативті

21. Макроэкономиканың агрегатталған көрсеткіштер:

- A) Жиынтық сұраныс
- B) Корпоративтік салық
- C) Жеке өндірістің жиынтық шығындары
- D) Нарықтық сұраныс
- E) Нарықтық ұсыныс
- F) Жалпы ішкі өнім
- G) Кәсіпорынның жалпы өнімі
- H) Жиынтық ұсыныс

22. Төменде берілгендердің қайсысы ұсыныс сілкінісімен байланысты:

- A) Ақша сұранысының өзгерісі
- B) Табиғи апаттар
- C) Ресурстарға бағаның күрт өсуі
- D) ЖІӨ өзгерісі
- E) Заңдылықтардағы тосын өзгерістер
- F) Ақша айналымы жылдамдығының өзгерісі
- G) Ақша ұсынысы
- H) Инвестициялық сұраныс өзгерісі

23. Кейнс кресті бейнелейді:

- A) Қолда бар табысқа байланысты тепе-теңдікті
- B) Тепе-теңдік тауарлар мен қызметтер нағыздағы өндіріс технологиясына байланысты
- C) Мемлекет араласуы арқылы жалпы тепе-теңдікке жету мүмкіндігін
- D) Қаржы нарығындағы тепе-теңдікті
- E) Номинал пайыз ставкасымен анықталатын тепе-теңдікті
- F) Тауарлар мен қызметтер нарығындағы тепе-теңдікті
- G) IS-LM үлгісін
- H) AD-AS үлгісін қысқа мерзімдік макроэкономикалық талдауға қолдануды

24. Төлем балансының негізгі құрылымының құраушылары:

- A) әлеуметтік есебі
- B) капитал қозғалысының есебі
- C) ағымдағы операциялар есебі
- D) ресми резервтер есебі
- E) еңбек санының есебі
- F) елдердің шығаратын тауарларының есебі
- G) қорлар есебі
- H) экономикалық есебі

25. LM қисығы графиктегі көлбеуі жатыңқы болса:

- A) Еңіс 0-ге тең
- B) Кему
- C) Оң көлбеулі
- D) Пайыз мөлшерлемесі икемді
- E) Горизонтал
- F) Пайыз мөлшерлемесі аз өзгергенде табыс көбірек өзгереді
- G) Тармақтары жоғары бағытталған
- H) Теріс көлбеулі

Кәсіпорын экономикасы

1. Ұлттық экономика:

- A) Белгілі бір елдің қоғамдық еңбек бөлінісінің, ғылыми-техникалық дамудың, халықаралық қатынастың, қалыптасқан және өзара байланысқан саланың бірыңғай кешені.
- B) Белгілі бір елдің тек қоғамдық еңбек бөлінісі
- C) Ғылыми-техникалық дамудың бірыңғай кешені
- D) Бүкіл ел, мемлекет дәрежесінде микрожүйе ретінде сипатталады
- E) Бүкіл ел, мемлекет дәрежесінде макрожүйе ретінде сипатталады
- F) Заңды тұлға мәртебесі бар ұйымдар жиынтығы
- G) Халықаралық қатынастың бірыңғай кешені
- H) Тек заңды тұлға мәртебесі жоқ ұйымдар жиынтығы

2. Нарық субъектілері:

- A) Нарық тетігінің әсерімен
- B) Жоспарлы экономиканың әсерімен
- C) Мемлекет
- D) Заңды тұлғалар
- E) Жеке адамдар
- F) Мемлекеттік құрылымдық саясат пен нарық тетігінің әсерімен
- G) Негізгі және айналым капиталы
- H) Мемлекеттік құрылымдық саясаттың әсерімен

3. Меншік нысанына байланысты кәсіпорындар бөлінеді:

- A) мемлекеттік
- B) аралас
- C) кооперативті
- D) жеке меншік
- E) жергілікті
- F) коммерциялық емес
- G) коммерциялық
- H) коммуналды

4. Өндірісті құраушы негізгі элементтер:

- A) Еңбек заттары
- B) Өндіріс қарқындылығы
- C) Өнім көлемі
- D) Еңбек құралдары
- E) Еңбек ресурстары
- F) Қор сиымдылығы
- G) Ақпараттық ресурстар
- H) Қор қайтарымдылығы

5. Негізгі өндірістік қорлар:

- A) транспорттық құралдар
- B) қоймадағы дайын өнім
- C) ғимараттар мен құрылғылар
- D) жұмыс және күш машиналары
- E) шикізаттар мен материалдар
- F) жөнелтілген тауарлар
- G) ақша қоры
- H) өндірістік запастар

6. Пайда болу сипаттамасы бойынша, шикізат бөлінеді:

- A) кәсіптік
- B) өнеркәсіптік
- C) органикалық
- D) соңғы
- E) минералды
- F) алғашқы
- G) өндірістік
- H) химиялық

7. Айналым құралдарының айналым коэффициенті:

- A) Есептік кезеңдегі айналым құралдарының айналым санын көрсетеді
- B) Қондырған интенсивті пайдалану коэффициентін көрсетеді
- C) Тауарлы өнімнің 1 теңгесіне келетін негізгі құнын көрсетеді
- D) Айналым құралдарының есепті кезеңдегі жасаған айналым санын көрсетеді
- E) Еңбектің техникалық жарақталу деңгейін сипаттайды
- F) Өндірістік қорлардың тозуын сипаттайды
- G) Айналым құралдарының есепті кезең ішінде жасаған айналым санын сипаттайды
- H) Айналым құралдарының бір айналымының орташа ұзақтығын көрсетеді

8. Еңбек нарығындағы қатынастардың негізгі компоненттері:

- A) Еңбек нарығының субъектілері және әртүрлі өкілділіктер арасындағы қатынас
- B) Еңбек нарығы және мемлекет субъектілері арасындағы қатынас
- C) Келісім уақыты бойынша жеткілікті жалғасушылық
- D) Барлық жұмыс күшін алатын біріккен ұсыныстар
- E) Жалданған жұмыскер және жұмыс беруші арасындағы қатынас
- F) Институционалды құрылымның үлкен санының болуы
- G) Келісімнің жекешеленуінің жоғары дәрежесі
- H) Жалданған жұмыс күшіне толық экономикадағы жалпы талап ретінде біріккен сұраныс

9. Сыйақы нәтижелеріне жетуге ықпал етеді:

- A) Еңбек демалыстарын ұзарту
- B) Разрядаралық коэффициенттерді белгілеу
- C) Еңбек өнімділігін өсіру, жұмыс және қызмет сапасын жақсарту
- D) Қызметкердің еңбекақысын уақытында төлеп отыру
- E) Жәрдемақылар мен өтемақыларды төлеу
- F) Басшылардың іссапарына жұмсалатын шығындарды көбейту
- G) Ресурстарды үнемдеу, басқа да қол жеткізілген жетістіктерге жету
- H) Нысандарды өз мерзімінде және мерзімінен бұрын пайдалануға

10. Инвестициялық қызметтерді қарқынды жандандыруға ықпал ететіндер:

- A) Инфляция қарқынының өсуі
- B) Инфляция қарқынының төмендеуі
- C) Экономикалық дағдарыс
- D) Салық салу жүйесінің тиімсіздігі
- E) Еліміздегі экономикалық жағдайдың тұрақтануы
- F) Елімізде экономикалық жағдайдың құлдырауы
- G) Жұмыссыздықтың өсуі
- H) Салық салу жүйесінің жетілдірілуі

11. Жұмыс күшіне жұмсалған тікелей шығындар:

- A) Ұзақ уақыт бойы бірдей өнімді үздіксіз шығаратын өндіріс нысаны
- B) Толассыз өндірісте жұмыс істейтін оператордың немесе метал өңдеуші станокта жұмыс істейтін жұмыскердің еңбекақысы
- C) Өнімді өндіруге, жұмыстарды атқаруға және қызмет көрсетуге кеткен коммерциялық шығындар
- D) Белгілі бір салаға ыңғайланған жабдықтардың жоғары деңгейі және өндірістің жұмыс ырғағының жоғары болуы
- E) Амортизациялық шығындары
- F) Өнімді әзірлеуге тікелей қатысқан өндіріс жұмысшыларына есептелген еңбекақы
- G) Өнімнің белгілі бір түрін өндіруге кеткен материалдық шығындар
- H) Өнімді өндіруге тікелей қатысқан өндіріс жұмыскерлеріне төленетін еңбекақы

12. Жарнаманың негізгі функциялары:

- A) Өнімді өткізуді шектеу
- B) Сұранысты төмендету
- C) Бәсекеге қабілетті өнім шығаруды жоспарлау
- D) Бәсекелес тауарлар арасынан жеке сипаттамаларымен ерекшеленетін өнімді бөліп көрсету
- E) Тұтынушының талабын орындауға умтылу

F) Тек осы тауар түріне ғана тән, жоғары сапалы немесе төмен бағалы өнімді бөліп көрсету

G) Тұтынушылық қасиеттермен ерекшеленетін өнімді бөліп көрсету

H) Тұтынушының көңіл-күйін көтеру

13. Жалпы пайданың негізгі жиынтық элементтері:

A) Кәсіпорын саласы мен жұмыскерлер саны

B) Жұмыскерлер саны

C) Өткізуден тыс операциялардан түсетін пайда

D) Объектінің халық шаруашылығы кәсіпорын саласы мен жұмыскерлер саны

E) Өнімді сатудан, қызмет атқарудан, қызмет көрсетуден түсетін пайда

F) Негізгі қорларды, сол сияқты басқа да кәсіпорынның мүліктерін сатудан түсетін пайда

G) Негізгі қорлар құны

H) Объектінің халық шаруашылығындағы маңызы

14. Ақша қаражатының есептен шығу себептері:

A) Құрылтайшылардың салған салымдарының табысы

B) Қысқа мерзімді несиелерді өтеу

C) Ұзақ мерзімді несиелердің түсуі

D) Қысқа мерзімді несиелердің түсуі

E) Негізгі капиталды сатып алу

F) Акцияны сату

G) Ұзақ мерзімді несиелерді өтеу

H) Өнімді өткізуден түскен түсім

15. Қаржылық тұрақтылықтың түрлері:

A) Кәсіпорынның инвестициялық-инновациялық жағдайы

B) Кәсіпорынның ағымдағы қаржылық тұрақтылығы

C) Кәсіпорынның абсолютті қаржылық тұрақтылығы

D) Кәсіпорынның салыстырмалы қаржылық тұрақтылығы

E) Тұрақсыз қаржылық жағдай, дағдарыстық жағдай

F) Қаржы-несиелік жүйесіндегі қарым-қатынас

G) Қалыпты емес қаржылық жағдайы

H) Салық салу саясатындағы тұрақсыздық

16. Өндірістік емес салалар:

A) Металлургия

B) Тоқыма

C) Денсаулық сақтау

D) Білім

E) Мәдениет

- F) Ауыл шаруашылығы
- G) Тамақ
- H) Мұнай-газ

17. Минералдық-шикізаттық кешеннен жоғары технологиялы өнеркәсіптік өндіріске табыстарды салу жолымен өндірісті әртараптандыруға және экспортқа бағытталған тұжырымның негіздері:

- A) Бәсекелестікке қабілеттілік.
- B) Ұсыныс
- C) Сұраныс
- D) Мемлекеттік жүйе
- E) Жеке меншік
- F) Өндірісті әртараптандыру
- G) Экспортқа бағытталу
- H) Баға

18. Өнім өндіру ерекшеліктері бойынша кәсіпорындар бөлінеді:

- A) материалсыйымды
- B) бөлшектік
- C) еңбексыйымды
- D) жабық
- E) толық
- F) капиталсыйымды
- G) бастапқы
- H) ашық

19. Экономикалық тиімділіктің дифференциалды көрсеткіштері:

- A) Өнім рентабелдігі және өндіріс рентабелдігі
- B) Бәсекеге қабілеттілік
- C) Материал сыйымдылығы, қор сыйымдылығы
- D) Еңбек өнімділігі, материал қайтарымы және қор қайтарымы
- E) Еңбек сыйымдылығы
- F) Айналым капиталының коэффициенті
- G) Кадрлардың тұрақтылық коэффициенті
- H) Өндіріс шығындары

20. Амортизацияны есептеу әдістері:

- A) Индекстік әдіс
- B) Бір қалыпты әдіс
- C) Интегралдық әдіс
- D) Салыстыру әдісі
- E) Трендік әдіс

- F) Өндірістік әдіс
- G) Қалдық құнын азайту әдісі
- H) Қалпына келтіру әдісі

21. К.Маркс тәсілдемесі бойынша өндіріс факторлары:

- A) Ғимарат
- B) Капитал
- C) Жұмысшы күші
- D) Еңбек заты
- E) Бизнес
- F) Еңбек құралы
- G) Рухани байлық
- H) Кәсіпкерлік

22. Айналым капиталын мөлшерлеу қажеттілігі:

- A) Материалдық құндылықтар қорын құруға жеткілікті айналым капиталының көлемін анықтау
- B) Жоғары сұранысқа ие өнім көлемін анықтау
- C) Дайын өнім дайындауға қажетті айналым капиталының көлемін анықтау
- D) Өндіріске қажетті адами ресурстарды анықтау
- E) Аяқталмаған өндіріске қажетті запастар мен басқа да айналым капиталының көлемін анықтау
- F) Материалдар мен аяқталмаған өндірісті көптеп жұмсау
- G) Өнімнің сапасын көтеру
- H) Кезең шығындарын төлеудің жолдарын табу

23. Еңбек ресурстары:

- A) Жас білікті қызметкерлерді оқыту ұйымдары
- B) Басқарушы персоналдың қызметкерлерді дамытудың маңыздылығын түсінуі
- C) Кадрлар тұрақсыздығын төмендету әдістері
- D) Жетекшілік қызметке білімі мен тәжірбиесін мол азаматтарды тарту тәсілдері
- E) Мағынасы бойынша басқа мамандықты игеру үшін екінші білім алуға әрекеттену
- F) Халықтың еңбекке жарамды бөлігі
- G) Ел (аймақ) экономикасының түрлі салаларында жұмыс істеуге қажетті білім деңгейі бар адамдар
- H) Халықтың дене күші толысқан және дені сау бөлігі, елдің экономикалық әлеуетінің маңызды элементі

24. Еңбекақының мотивациялық функциясы:

- A) Жұмысшының жұмысқа деген ынтасын төмендетеді
- B) Сапасыз еңбекті қолдайды

- С) Еңбектің сапасын арттыруға ықпал етеді
- Д) Өз жұмысын сапалы орындауға мүмкіндік бермейді
- Е) Елдің мақсаттарына сәйкес жоспар жасауға ықпал етпейді
- Ғ) Жұмысқа деген белсенділікті күшейтеді
- Г) Еңбек өнімділігін арттыруға ықпал етеді
- Н) Еңбекақы, сыйақы, бонустар, материалдық көмекті қажет етпейді

25. Жобалық циклдің кезеңдері:

- А) Жобаны дайындау
- В) Жобаның тұжырымдалуы
- С) Жобаны бекітпеу
- Д) Жобаны аяқсыз қалдыру
- Е) Жобаны сараптау
- Ғ) Жобаны құптамау
- Г) Жобаны тарату
- Н) Жобаны тоқтату

Халықаралық экономика

1. Макроэкономика:

- A) Экономикалық теорияның бірінші бөлімі болып табылады.
- B) XX ғасырдың 30-шы жылдары Дж.М.Кейнстің қолдауымен қалыптасты.
- C) Экономикалық агенттердің тәртібін, шектелген ресурстарды оқытатын ғылым.
- D) Ұлттық экономиканы біртұтас жүйе ретінде дамытудың заңдылықтарын оқытатын ғылым.
- E) Қазіргі экономикалық теорияның екінші бөлімі.
- F) Экономикалық теорияның ең жаңа және динамикалық дамып келе жатқан бөлімі.
- G) XX ғасырдың 60-шы жылдары қалыптасқан ғылым.
- H) Халықаралық сауданы, халықаралық қаржы-несие және валюта қатынастарын оқытатын ғылым.

2. Өнімнің өміршеңдік циклі теориясына сәйкес кейбір өнімдер кезеңдерінің циклдері:

- A) Өсу.
- B) Рецессия немесе құлдырау.
- C) Жандану.
- D) Дағдарыс.
- E) Экспансия.
- F) Тоқырау.
- G) Нарыққа ену.
- H) Толығуы және құлдырауы.

3. Леонтьев парадоксының мәні:

- A) Елдердің өндірістік факторлармен қамтамасыз етілуі.
- B) Белгілі бір саладағы өнімге ішкі сұраныстың параметрлері.
- C) Елдегі бәсекеқабілетті жабдықтаушы-салалардың саны.
- D) Хекшер-Олин теориясының негізгі шешімдерге қайшылықтың анықталуы.
- E) В.Леонтьевтің жүргізген эмпирикалық зерттеулерінің нәтижесі.
- F) Өндіріс көлемінің өсуіне байланысты шығындардың төмендеуі.
- G) АҚШ экспортында салыстырмалы түрде еңбек сыйымды тауардың, ал импортында капитал сыйымды тауардың көп болғандығын дәлелдейтін шешім.
- H) Факторды интенсивті қолдана отырып тауарларды экспорттауға елдердің ұмтылуы.

4. Жеке елдердің сауда жағдайына импорт алмастырушы өсудің тигізетін әсері:

- A) Сауда жасайтын елдің сауда жағдайын жақсартады.
- B) Сауда жасайтын елдің сауда жағдайын нашарлатады.

- С) Басқа елдердің сауда жағдайын жақсартады.
- Д) Басқа елдердің сауда жағдайын нашарлатады.
- Е) Елдің экспорттайтын тауарларының өндірісін кеңейтеді.
- Ғ) Елдің импорттайтын тауарларының санын кеңейтеді.
- Г) Басқа елдерде экспорттайтын тауарларының өндірісін шектейді.
- Н) Импортқа деген сұраныстың төмендеуіне байланысты импорттық тауарлардың бағасы өседі.

5. Халықаралық сауданың спецификалық өндіріс факторларының теориясы:

- А) Елдердің спецификалық өндіріс факторларымен әртүрлі қамтамасыз етілуі пайда болған кездегі тауарларға салыстырмалы бағалардың айырмашылықтары жатыр.
- В) Халықаралық сауда бағасы төмендеп келе жатқан тауарды өндіру үшін қоланылатын интенсивті фактор бағаларының төмендеуіне әкеледі.
- С) Экспорттық сектор үшін спецификалық факторлар дамиды.
- Д) Халықаралық сауда бағасы өсіп келе жатқан тауарларды өндіру үшін қолданылатын интенсивті фактор иесінің табыстарының өсуіне алып келеді.
- Е) Елдер экспортқа шығын аз кететін тауарларды шығарады.
- Ғ) Кемімелі қайтарым заңына сәйкес негізделеді.
- Г) Факторлар бағаларының өсуі немесе төмендеуі олардың көмегімен өндірілетін тауарлардың бағаларының өсуі мен төмендеуінен үлкен дәрежеде болады.
- Н) Ал импортпен бәсекелесетін сектор үшін спецификалық факторлар қысқарады.

6. Жетілмеген бәсеке түрлері:

- А) Таза бәсеке.
- В) Олигополия.
- С) Монопсония.
- Д) Олигосония.
- Е) Дуополия.
- Ғ) Таза монополия.
- Г) Жетілген бәсеке.
- Н) Монополиялық бәсеке.

7. Протекционизмді жақтаушылардың пікірінше импортты шектеу қажеттілігі:

- А) Шетелдік бәсекелестерінен жас салаларды қорғау үшін.
- В) Жұмыс орындарын сақтау және әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін.
- С) Шетелдегі қызмет ететін Қазақстандық компанияларды дамыту үшін.
- Д) Экспортты шектеу үшін.
- Е) Отандық өндірушілерді қолдау үшін.

- F) Импортты ынталандыру үшін.
- G) Еркін сауда саясатын қалыптастыру үшін.
- H) Елдегі аралас кәсіпорындарды шетелдік бәсекелестерінен қорғау үшін.

8. Өтем қалыпты деп есептеледі, егер де ол:

- A) Жеткілікті.
- B) Тез.
- C) Тиімсіз.
- D) Жеткіліксіз.
- E) Тиімді.
- F) Кепілденбеген болып табылса.
- G) Баяу.
- H) Қайтарымсыз.

9. Иммиграция, эмиграция және миграциялық сальдо түсініктері:

- A) Жоғары білімді мамандардың халықаралық қозғалысы.
- B) Кетіп қалған және келген мигранттар арасындағы айырма.
- C) Экономикалық емес себептерге байланысты жұмысшы күшінің кетеуі.
- D) Еңбекке жарамды адамдардың ел ішінде қозғалысы.
- E) Жұмысшы күшінің басқа елге, жұмысқа немесе оқуға белгілі мерзімге орналасу мақсатымен елден келуі немесе жұмысшылар импорты.
- F) Жұмысшы күшінің экспорты, басқаша айтқанда шетелде жұмыс орындарын алу мақсатымен елден кетуі.
- G) Тұрғылықты мекендеуге бағытталған миграция.
- H) Эмигранттардың Отанына тұрғылықты өмір сүру үшін қайтып келуі.

10. Лицензиялық төлемдердің түрлері:

- A) Копирайт.
- B) Инжиниринг.
- C) Тауарлық марка.
- D) Роялти.
- E) Паушалдық төлем.
- F) Лизинг.
- G) Пайданы және меншікті бөлуге қатысу.
- H) Патент және лицензия.

11. Қазіргі экономикалық теорияның құрамдас бөліктері:

- A) Микроэкономика.
- B) Макроэкономика.
- C) Халықаралық экономика.
- D) Менеджмент.
- E) Маркетинг.

- F) Халықаралық сауда.
- G) Мегаэкономика
- H) Мезоэкономика

12. Ұлттық валюта, шетелдік және резервтік валюта түсініктерінің анықтамалары:

- A) Басты валюталық нарықтарда сатып алынатын валюта.
- B) Көршілес мемлекеттердің территориясында ғана айырбасқа түсетін валюта.
- C) Тұрақты валюта бағамымен мінезделетін валюта.
- D) Валютаны шығаратын елдің территориясында заңды төлем құралы.
- E) Халықаралық мәмілелерде төлемді жүзеге асыру үшін қолданылатын валюта.
- F) Елдердің өтімді халықаралық резервтік активтер түрінде ұстайтын валютасы.
- G) Резиденттер мен резидент еместердің ұлттық валютаны шетелдік валютаға еркін түрде айырбастай алу формасы.
- H) Белгілібір елдің территориясында заңды немесе заңсыз қолданылатын басқа елдердің төлем құралы.

13. Своп келісім-шарттарының түрлері:

- A) Пайыздық своптар.
- B) Тауарлық своптар.
- C) Валюталық своптар.
- D) Еуропалық опцион.
- E) Сатушы свопы.
- F) Валюталық опцион.
- G) Сатып алушы свопы.
- H) Пайыздық опцион.

14. Төлем балансы теорияларын қарастырған экономикалық теория бағыттары:

- A) Кейнсиандық бағыт.
- B) Монетаристік бағыт.
- C) Меркантилистік бағыт.
- D) Неоклассикалық бағыт.
- E) Физиократтық бағыт.
- F) Институционалдық бағыт.
- G) Маржиналистік бағыт.
- H) Классикалық бағыт.

15. Опцион бағасын анықтайтын факторлар:

- A) Еңбекті сақтайтын техникалық прогресс.
- B) Опцион бойынша сыйақының төленуі.

- С) Опционда американдық доллар негізгі валюта болып табылады.
- Д) Лицензиялық келісім.
- Е) Опцион негізінде жатқан қаржылық немесе нақты активтердің бағасының өзгерісі.
- Ғ) Опционда анықталған тауар бағасы арасындағы айырмашылық.
- Г) Опцион мерзімі біткенге дейінгі қалған уақыт.
- Н) Биржада сатылатын опциондардың үлес салмағы.

16. Экономикалық қызмет секторлары:

- А) Мемлекеттік сектор.
- В) Кәсіпкерлік сектор.
- С) Өнеркәсіптік сектор.
- Д) Сыртқы сектор.
- Е) Үй шаруашылығы секторы.
- Ғ) Ауыл шаруашылығы секторы.
- Г) Ақшалай сектор.
- Н) Нақты сектор.

17. Халықаралық сауданы жүзеге асыру тәртіптері:

- А) Протекционизм
- В) Кедендік тарифтік.
- С) Халықаралық көрмелер мен жәрмеңкелер.
- Д) Еркін сауда немесе фритредерство.
- Е) Автаркия.
- Ғ) Қарама-қарсы сауда.
- Г) Экономикалық либерализм.
- Н) Шекаралық сауда.

18. Сыртқы сауданың классикалық теорияларындағы ортақ жорамалдар:

- А) Әрбір елде өндіріс факторларының көлемі шектелген.
- В) Жетілген бәсеке жағдайындағы сауда.
- С) Жалғыз өндіріс факторы – еңбек.
- Д) Баға бойынша сұраныстың толық икемсіздігі.
- Е) Тұтынушылардың талғамдары мен жоғары бағалаулары әртүрлі.
- Ғ) Екі өндіріс факторы – еңбек пен капитал.
- Г) Құнның еңбек теориясы.
- Н) Өндіріс факторларының толығыменен қолданылуы.

19. Өндіріс факторлары арақатынасы теориясының авторлары:

- А) Д. Рикардо.
- В) П. Самуэльсон.
- С) Дж. Стюарт Милль.
- Д) Э. Хекшер.
- Е) К. Маркс.

- F) Б. Олин.
- G) В. Леонтьев.
- H) А.Смит.

20. Халықаралық саудаға ықпал ету көзқарасы тұрғысынан экономикалық өсудің типтері:

- A) Техникалық өсу.
- B) Сауданың нейтралдық өсуі.
- C) Аралас өсу.
- D) Сандық өсу.
- E) Экспорт кеңейтуші өсу.
- F) Экстенсивті өсу.
- G) Интенсивті өсу.
- H) Импорт алмастырушылық өсу.

21. Өндірістің спецификалық факторлары теориясына сәйкес:

- A) Өндіріс құрал-жабдықтары – субъективті фактор.
- B) Жер – 2-ші тауар үшін спецификалық фактор.
- C) Технология – икемді фактор.
- D) Жұмыс күші – объективті фактор.
- E) Табиғи ресурстар – ерекше факторлар.
- F) Еңбек – мобильді фактор.
- G) Капитал – 1-ші тауар үшін спецификалық фактор.
- H) Кәсіпкерлік қабілеттілік – тұрақты фактор.

22. Масштабтың ішкі эффектісі:

- A) Фирма шегінде тауар бірлігінің шығындарының оның өндіру масштабының өсуі нәтижесінде төмендеуі.
- B) Өндірушілер өздері өндірген тауардың бағасына әсерін тигізе алады.
- C) Нарықта фирма өз тауарларына бәсекелестері болмайтын жағдай.
- D) Фирма шегінде тауар бірлігінің шығыны толығыменен саладағы өндіріс масштабының өсуі нәтижесінде төмендейді.
- E) Жетілмеген бәсекенің қалыптасуы.
- F) Тауарларды өндіру көлемі өзгеріссіз, ал оны өндіретін фирмалардың саны қысқарады.
- G) Нарықтың жеткілікті бәсеке қабілетті болып қалуы.
- H) Көлемдері өзгеріссіз қалған кездегі бір немесе тура сондай тауарды өндіретін фирмалардың саны көбейеді.

23. Кедендік тарифтердің салық ставкалары:

- A) Преференциалды.
- B) Аралас.

- С) Импорттық.
- Д) Спецификалық.
- Е) Минималды.
- Ғ) Максималды.
- Г) Экспорттық.
- Н) Адвалорлық.

24. Тікелей инвестицияларды мемлекеттік қолдау шаралары:

- А) Мемлекеттік кепілдікті беру.
- В) Қатаң ақша-несие саясатын қалыптастыру.
- С) Әкімшілік және дипломатиялық қолдау.
- Д) Дамыған елдердің ғылыми сыйымды тауарларды көп қажет етуі.
- Е) Табиғи ресурстарды қолдануға шектеу қою.
- Ғ) Халықаралық инвестициялау ережелерін қабылдау.
- Г) Протекционистік саясатты қалыптастыру.
- Н) Шетелдік инвестицияларды сақтандыру.

25. Иммиграция түсінігі:

- А) Жоғары білімді мамандардың халықаралық қозғалысы.
- В) Жұмысшы күшінің басқа елге, жұмысқа немесе оқуға белгілі мерзімге орналасу мақсатымен келуі.
- С) Оң миграциялық сальдо.
- Д) Жұмысшы күшінің экспорты.
- Е) Эмигранттардың Отанына қайтып келуі.
- Ғ) Жұмысшылар импорты.
- Г) Шетелде жұмыс орындарын алу мақсатымен елден кетуі.
- Н) Елге жұмысшы күшінің кіруі.

Инновациялық менеджмент

1. Инновациялық ұйымның функционалдық байланыс бірліктері:

- A) Түбегейлі
- B) Қиыстырылған
- C) Қаржы
- D) Құқық
- E) Персонал
- F) Технология
- G) Маркетинг
- H) Ұымдастырушылық

2. Инновациялық қызмет объектілері:

- A) технопарктер
- B) инновациялық жобалар және жоспарлар
- C) инновацияны өндірушілер
- D) технологиялар, құрал-жабдықтар мен үдерістері
- E) инновациялық қызметті реттейтін мемлекеттік органдар
- F) инновацияны өндірушілер мүддесін қорғайтын қоғамдық ұйымдар
- G) интеллектуалдық шығармашылық қызмет нәтижелері
- H) технологиялық инкубаторлар

3. Инновацияның нарықтық факторлары:

- A) Халық табысының деңгейі және оларды бөлу
- B) Монополияға қарсы заңнама
- C) Нарық сыйымдылығы
- D) Жергілікті банктерден несие саясаты
- E) Кеден саясаты
- F) Жергілікті билік органдарының және орталық үкіметтің нормативтік актілері
- G) Демографиялық жағдай
- H) Елдермен сауда жасау тарифтері жөніндегі келісімдер

4. Кәсіпорындағы инновациялық потенциал көздері:

- A) жиынтық
- B) психологиялық
- C) әкімшілік
- D) басқарушылық
- E) интеллектуалдық
- F) материалдық
- G) физикалық
- H) кадрлық

5. Инновациялық жобаның экологиялық аспектісі:

- A) қызметкерлерінің сәйкес санының және мамандануының болуы
- B) жаңа экологиялық таза материалдарды қолдану
- C) қоршаған ортаны қорғау туралы заңнаманы сақтау
- D) кәсіпорынның инновациялық мәдениетін бағалау
- E) энергосақтаушы өндіріс технологиясын қолдану
- F) ақша ағымдарын бағалау
- G) қызметкерлерді мотивациялау
- H) кәсіпорын стратегиясына сәйкестік

6. Ұйымның инновациялық саясатты

- A) Инновациялық стратегия
- B) Инновациялық монополия
- C) Инновациялық құқық
- D) Ұйымдық құқық
- E) Инновациялық болжаулар
- F) Ұйымның бәсекелік деңгейі
- G) Ұйымның даму стратегиясы
- H) Инновациялық нарық

7. Инновациялық стратегиялардың типтері:

- A) шабуылдау
- B) сіңіру
- C) ерекшелену
- D) жекелеу
- E) қорғаныстық
- F) жұтып алу
- G) еліктемелік
- H) жекелену

8. Патент:

- A) жекеленген құрал
- B) авторлық
- C) тәжірибе
- D) ерекше белгі
- E) приоритет
- F) ерен құқық
- G) графикалық сурет
- H) жобалау әдістері

9. Шағын инновациялық бизнестің сипаттамасы:

- A) инновацияға кеткен шығындар көлемі
- B) бизнес субъектілердің белсенді ынтымақтастығы

- C) енгізілетін инновация көлемі
- D) жоғары тәуекел
- E) жоғары технологиялық икемділігі
- F) жаңартпалық коэффициенті
- G) инновациялық үдерістің қозғалысы
- H) жоғары шығармашылық жігерлілік

10. Венчурлық қаржыландырудың нысандары

- A) Айналымды қаржыландыру
- B) Ұлғаймалы ұдайы қаржыландыру
- C) Алғашқы венчурлық инвестициялар
- D) Тігінен қаржыландыру
- E) Ұзақ мерзімді акт
- F) Бір сәттік акт
- G) Алғашқы және кейінгі кезеңінің дамуын қаржыландыру
- H) Көлденең қаржыландыру

11. Технопарктер әлемдік тәжірибеде қанша түрге бөлінеді:

- A) Американдық
- B) Африкалық
- C) Аралас
- D) Ежелгі Грек
- E) Ежелгі Қытай
- F) Ресейлік
- G) Ежелгі Үнді
- H) Жапондық

12. Бенчмаркингтің түрлері:

- A) Сыртқы бенчмаркетингі
- B) Бәсекелестікке қабілетті бенчмаркетингі
- C) Функционалды бенчмаркингі
- D) Үрдістің бенчмаркетингі
- E) Глобалдық бенчмаркетингі
- F) Салықтық бенчмаркетингі
- G) Нарықтық бенчмаркетингі
- H) Ішкі бенчмаркетингі

13. Инжинирингтік орталықтың атқаратын функциялары:

- A) Консультациялық
- B) Қаржылық
- C) Саяси
- D) Биотехникалық
- E) Авторлық құқықты қорғау

- F) Әлеуметтік
- G) Экологиялық
- H) Ақпараттық

14. Қазақстан Республикасының индустриалды-инновациялық даму стратегиясының кезеңдері:

- A) 2011-2014 ж.ж.
- B) 2011-2015 ж.ж.
- C) 2012-2015 ж.ж.
- D) 2007-2011 ж.ж.
- E) 2003-2005 ж.ж.
- F) 2003-2006 ж.ж.
- G) 2006-2010 ж.ж.
- H) 2006-2012 ж.ж.

15. Инновациялық саладағы мемлекеттік органдардың функциясы:

- A) маркетингтік зерттеулер
- B) инновацияны ынталандыру
- C) инновацияларды әзірлеу
- D) инновациялық қызметті үйлестіру
- E) ғылыми-техникалық сараптау
- F) инновацияны жобалау
- G) ҒЗЖКӘ және инновацияларға құралдарды шоғырландыру
- H) жаңашылдықтарды тіркеу

16. Инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау принциптері:

- A) кешенділік және жүйелілік
- B) моральдық ынталандыру
- C) ұлттық қызығушылықты сақтау
- D) құрылым және бөлімшенің тұтастығы
- E) мемлекеттік қолдауда субъекттердің теңдігі
- F) үнемділік және тиімділік
- G) демократиялық орталықтандыру
- H) ғылыми тәсіл

17. Инновациялық процестің фазалары:

- A) Экономикалық және құрылымдық
- B) Сауда – делдалдық
- C) Тәжірибелік – құрастырушылық өңдеулер
- D) Өнеркәсіптік
- E) Қызмет көрсету

- F) Ұйымдастырушылық
- G) Іргелі ғылымға жету
- H) Инновацияның ескіруі

18. Стратегиялық маркетингтің инновациялық менеджмент құрамында атқаратын рөлі:

- A) фирманың нарық стратегиясын талдау
- B) жоспарларды енгізу
- C) мақсатқа жету жолдарын бағалау
- D) нарықты стратегиялық сегменттеу
- E) жүйе компоненттерін ұйымдастыру
- F) инновациялық жүйені сәйкестікке жеткізу
- G) жұмыстарды жобалау
- H) фирманың бәсекеге қабылеттілігін талдау

19. Инновацияның экономикалық тиімділігін бағалау көрсеткіштері:

- A) инновацияның рентабелдік индексін анықтау
- B) инновацияның шығын және пайдасын анықтау
- C) тұтынушылармен келісім-шартқа отыру
- D) клиенттерге тауарды тиеу
- E) өткізуді ынталандыру
- F) инвестицияның өтелімділігін анықтау
- G) мақсаттық сегменттерді таңдау
- H) тиімді жарнама

20. Кәсіпорынның инновациялық потенциалы:

- A) шығындар жүйесі
- B) мүмкіндіктер жиынтығы
- C) материалдық ресурстар жиынтығы
- D) ресурстар жиынтығы
- E) ресурстар жүйесі
- F) сыртқы мүмкіндіктер
- G) материалдық мүмкіндіктер
- H) ішкі мүмкіндіктер

21. Инновацияларды жобалау кезеңдері (лаптар):

- A) инвестициялық
- B) пайдалану
- C) инвестиция алдындағы
- D) инвестиция артындағы
- E) ұйымдастыру

- F) нығайту
- G) бастапқы
- H) қорытынды

22. Техника – экономикалық динамиканы зерттеудің нәтижесі:

- A) Өндіріс факторлары мен күштердің бірігуін білдіретін өндіріс факторлары
- B) Инновациялық қызметтің институционализациясы оның мазмұны мен құрылымына тікелей әсер етуші факторға айналуға
- C) Экономиканы дамытуда маңызды рөлді білім мен интеллект атқарады
- D) Инновация бәсекелестік экономикалық динамика мен экономикалық өсудің қозғаушы факторы болып табылады
- E) Жаңа өнімді ендіру жаңа технологиялық талаптарды талап етуінде
- F) Тауар нарығында монополистік жағдай басқа тауар өндірушілерді анықтайды
- G) Инновация тек жаңадан енгізу ғана емес сондай-ақ өндірістің жаңа қызметі
- H) Жаңа өнімдер мен процестерді енгізуді, өнімді модификациялауды білдіреді

23. Инновациялық процестерді ұйымдастырудың түрлері:

- A) Бақылау
- B) Реттеу
- C) Жоспарлауды нақтылау
- D) Интегралды ұйымдастыру
- E) Ақпараттық
- F) Үнталандыру
- G) Дәйектілікпен ұйымдастыру
- H) Қатар ұйымдастыру

24. Инновациялық қызметтің материалдық нәтижесі:

- A) жабық білім
- B) жаңа машина
- C) автоматталған құрал
- D) дағды
- E) жобалау әдісі
- F) құрал - жабдықтар
- G) тәжірибе
- H) жекеленген құрал

25. EARLY STAGE, EARLY GROWTH компаниясы:

- A) дайын өнімді шығарады
- B) прототиптен өнімге ауысу

- C) пайдалы болды
- D) клиенттер саны көбейеді
- E) өндіріс және өтім ұлғаяды
- F) тәжірибелік үлгісі бар
- G) зиянсыздық нүктесіне жетті
- H) жаңадан ашылған

Менеджмент теориясы мен тәжірибесі

1. 1885-1950 жылдары аралығында басқарушылық ойдың ғылыми мектептері:

- A) Адами қарым- қатынас мектебі
- B) Инновациялық мектеп
- C) Маркетингтік мектеп
- D) Әкімшілік басқару мектебі
- E) Ғылыми басқару мектебі
- F) Ақпараттық мектеп
- G) Физиологиялық мектеп
- H) Технологиялық мектеп

2. Жүйелі тәсілдемені қолданудың негізіндегі басқару ісі үш тізбекті кезеңді қамтиды, соның бірінші кезеңінде:

- A) қажетті зерттеулер жүзеге асырылады
- B) басқару субъектілері қызметінің ауқымы мен саласы нақтыланады
- C) салалар анықталады
- D) жүйелі талдау жүзеге асырылады
- E) қызметтік ақпараттық қажеттілігінің баламалы (бағадарлы) салалары мен ауқымдары белгіленеді
- F) бағалау жүзеге асырылады
- G) сараптамалық бағалаулар, оның ішінде тәуелсіз сараптама қолданылады
- H) әрбір міндет бойынша оңтайлы нұсқа таңдап алынады

3. Менеджменттің қамтамасыз ететін маңызды бөліктері:

- A) бәсекеге жарамдылық пен тұтынушыға бағдарлану
- B) стратегияны құру
- C) мақсаттардың орындалу тәртіптерін анықтау
- D) фирма дамуының нақты мақсаттарын анықтау
- E) іс-әрекетте еркін болу әрі ереже бойынша жұмыс істеу
- F) шаруашылық мәселелерді шешу жолдарын қарастыру
- G) еңбек өнімділігін арттыру
- H) білімді бағалау

4. Ұйым түрлері:

- A) күрделі ұйымдар
- B) кіші ұйымдар
- C) ресми ұйымдар
- D) бейресми ұйымдар
- E) орта ұйымдар
- F) перспективалық ұйымдар
- G) ірі ұйымдар
- H) шаруашылықтық ұйымдар

5. Ұйымның ішкі ортасының құраушылары:

- A) жабдықтаушылар
- B) тұтынушылар
- C) ұйым мақсаты
- D) экономикалық жағдай
- E) ұйымдық құрылым
- F) бәсекелестер
- G) мемлекеттік органдар
- H) технология

6. Менеджмент функциялары:

- A) ұйымдастыру
- B) мотивация
- C) стратегия
- D) құрылымды белгілеу
- E) міндетті бөлу
- F) мақсатты анықтау
- G) тактика
- H) жоспарлау

7. Ұйымдардың механистикалық түрлерінің шарттары:

- A) бар билік мойындалады
- B) әр жұмыскердің өз рөлін білуі
- C) басқару жүйесін ұйымдастыру
- D) қажетті жұмыскердің болуы
- E) басқару субъектісінің ішіндегі байланыстарды ұйымдастыру
- F) басқару объектісі мен субъектісі арасындағы байланыстарды ұйымдастыру
- G) еңбекақы ынталандырады
- H) жұмысты өлшеуге болады

8. Мотивация теориясының өкілі Ф.Герцбергтің ынталандырушы факторларының құрамы:

- A) билікке ұмтылу қажеттілігі
- B) қызмет барысындағы жоғарылау
- C) фирма мен әкімшілік саясаты
- D) жетістік, табыс
- E) жұмыс жағдайы
- F) жетістікке жету қажеттілігі
- G) еңбек нәтижесін тану
- H) еңбекақы

9. Ұйымдарда алдын ала бақылаудың қолданылу салалары:

- A) стандартты құруға қатысты
- B) материалдық ресурстарға қатысты

- С) адами ресурстарға қатысты
- Д) жоспарға қатысты
- Е) стратегияға қатысты
- Ғ) қол жеткізген нәтижелер ауытқыған болса өзгерту енгізудге қатысты
- Г) қаржылық ресурстарға қатысты
- Н) нақты қол жеткізген нәтижелерді стандартпен салыстыруға қатысты

10. Коммуникациялық процесс:

- А) 2 және одан да көп субъектілердің өзара ақпаратпен алмасуы
- В) ақпараттың бір субъектіден екінші субъектіге берілуі
- С) ықпал ету мүмкіндігі
- Д) ұйым мақсатына жетуді қамтамасыз ететін процесс
- Е) альтернативаны таңдау
- Ғ) адамдарды қызметке ынталандыру
- Г) адамдардың мәліметтермен алмасуы
- Н) басшы еркімен құрылған топтық қатынас

11. Басқарушылық шешімдерді қабылдау процесінің бастапқы кезеңдері:

- А) мәселелердің идентификациясы
- В) мәселелі жағдайды шешуге мақсатты бағытталу
- С) шығармашылық нәтижесіне жету
- Д) жағдайдың орындалуы
- Е) жағдайды бағалау
- Ғ) таңдау критерийлерін анықтау
- Г) жағдайды талдау
- Н) даму жолдарын таңдап алу

12. Адамдардың ресми ұйымға кіруінің негізі себептері:

- А) өз үлесін қосуы
- В) лидерлік
- С) үлкен табыс іздеуі
- Д) міндеттер
- Е) ұйымда жұмыс істеу беделіне қызығуы
- Ғ) иерархияның болуы
- Г) басқару әдістері
- Н) заңды билік

13. МакГрегордың «Х» теориясы бойынша орташа индивид өз табиғатына сай:

- А) өкім шығарады
- В) еңбек етуден қашады
- С) жауапкершілікті өз мойнына алады
- Д) жұмысты орындауға дайын
- Е) бұйрық жүргізуді ынталандырады

- F) адамдардың көпшілігін бағыттау, жазалау, қорқыту арқылы жұмыс істетуге керек
- G) жұмыс істегенді жек көреді
- H) жұмыскерлер арасында шығармашылық кең таралған

14. Ұйымдағы келіспеушілікті шешу жолдары:

- A) жұбату
- B) ойлану
- C) сезіну
- D) қажеттілігін қанағаттандыру
- E) күштеу
- F) сендіру
- G) пікірлесу
- H) жанжалдан кету

15. Ұйымда келіспеушіліктің бірнеше түрін белгілейді:

- A) сезімдік келіспеушілік
- B) топ ішіндегі келіспеушілік
- C) танымдық келіспеушілік
- D) тұлға аралық келіспеушілік
- E) әртүрлі пікірге байланысты келіспеушілік
- F) ішкі тұлғалық келіспеушілік
- G) әділетсіздікке байланысты келіспеушілік
- H) мақсаттардың келіспеушілігі

16. Бихевиористік (мінез-құлықтық) басқару мектебінің дамуына өз үлестерін қосқан ғалымдар:

- A) К. Альдерфер
- B) Г. Форд
- C) А. Файоль
- D) Ф. Тейлор
- E) А. Маслоу
- F) К. Арджирис
- G) Д. МакКлелланд
- H) Г. Гант

17. Барлық жүйелерді шартты түрде үш түрге бөлуге болады:

- A) демографиялық
- B) әлеуметтік-экономикалық
- C) қоғамдық
- D) математикалық
- E) биологиялық

- F) әлемдік
- G) статистикалық
- H) техникалық

18. Стратегиялық менеджменттің ерекшелігі:

- A) міндетті істердің аражігін дәл ажырату
- B) ұйымдық құрылымды жобалау әрі жасау
- C) перспективалық
- D) іс-әрекетте еркін болу әрі ереже бойынша жұмыс істеу
- E) еңбек өнімділігін арттыру
- F) бәсекеге жарамдылық пен жабдықтаушыға бағдарлану
- G) мақсаткерлік
- H) көрегенділік немесе болжағыштық

19. Мақсатты орындаудағы ресми ұйымдар:

- A) материалды және еңбек ресурстарын рационалды қолдану
- B) шаруашылық мәселелерді шешу жолдарын қарастыру
- C) басқару қағидаларын жүйелі үйлестіруге бағытталған
- D) мақсаттардың орындалу тәртіптерін анықтау
- E) нәтижеге жетуге бағытталған
- F) басшылық еркімен құрылған адамдар тобы
- G) нақтылы құрылымға ие болатын ұйым
- H) міндеттердің орындалу тәртіптерін анықтауға бағытталған

20. Ұйымның ішкі ортасының құраушылары:

- A) мақсаттар
- B) міндеттер
- C) бәсекелестер
- D) тұтынушылар
- E) жабдықтаушылар
- F) экономикалық жағдай
- G) адам
- H) мемлекеттік органдар

21. Жоспарлау тәсілдері:

- A) жоғарыдан төмен жоспарлау
- B) жоспарлау
- C) шеңберлі жоспарлау
- D) стратегия
- E) тактика
- F) бақылау
- G) ұйымдастыру
- H) төменнен жоғары жоспарлау

22. Ұйымдардың механистикалық түрлерінің сипаттамалары:

- A) қажетті жұмыскердің болуы
- B) әр жұмыскердің өз рөлін білуі
- C) жоспарды құруы
- D) жұмыс ереже бойынша жүргізіледі
- E) жұмыс тар мамандандырылған
- F) құқықтар мен жауапкершіліктер нақты белгіленген
- G) ынталандыруды жүзеге асыруы
- H) әр жұмыскердің жоспарын білуі

23. Басқару тұрғысынан, мотивация дегеніміз - өз мақсатына немесе ұйымның мақсатына жету үшін:

- A) іс-әрекеттерді жүзеге асырғаны үшін сыйақы алу
- B) өзін және басқаларды қызметке тарту процесі
- C) өкім жүргізілетін процесс
- D) адамды жұмыс істеуге құлшындыратын ішкі және сыртқы күштердің жиынтығы
- E) қажеттілікттерді қанағаттандыруға әкелетін процесс
- F) қажеттіліктің пайда болуы
- G) бұйрық жүргізілетін процесс
- H) қажеттілікті жою жолдарын іздеу

24. Бақылаудың өз ақиқаттық міндетін атқару үшін қажетті сипаттамалары:

- A) қызметке (іске) сай болуы
- B) түсінікті, жұмыскерлермен жақсы қабылданатын стандарттар құру
- C) шамадан тыс бақылаудан аулақ болу
- D) нәтижеге бағдарлануы
- E) қателіктерді жоюы
- F) мәселелерді шешуі
- G) екі жақты (басшы мен жұмыскер арасында) қатынас орнату
- H) бақылаудың стратегиялық бағытталуы

25. Вербальды емес коммуникацияның формалары:

- A) ойды ауызша айту
- B) фактіні, пікірді, жіберу
- C) бет пішіні
- D) дауыс ырғағы
- E) мәселелерді шешу
- F) іс-қимыл
- G) идеяны, мәліметті жіберу
- H) пікір айту

Бухгалтерлік есеп принциптері

1. Бухгалтерлік есеп:

- A) шаруашылық әрекетті жалпы көрсету.
- B) шаруашылық әрекет туралы ауызша айту.
- C) шаруашылық әрекетті кезеңдік көрсету.
- D) шаруашылық әрекетті теріп көрсету.
- E) шаруашылық әрекетті үздіксіз көрсету.
- F) шаруашылық әрекетті құжатта көрсету.
- G) шаруашылық әрекетті тек жылдық есептілікте көрсету.
- H) ең маңызды шаруашылық операцияларды көрсету.

2. Еңбек өлшемі:

- A) жұмыс уақытының бірлігі апта, күн, сағат
- B) өнім өндіруге және қызмет көрсетуге жұмсалған жұмыс уақытының санын өлшеуге арналған
- C) жұмыс уақыты, сметалық
- D) адам, минут
- E) бағалау
- F) өнімділікті есепке алу үшін
- G) уақыт бірлігіне жұмсалған еңбек санын өлшеу үшін
- H) жалақыны дұрыс есептеу үшін

3. Баланстағы өзгерістер түрі:

- A) активтің бір бабы кемиді, пассивтің бір бабы кемиді.
- B) активтің бір бабы ұлғаяды, пассивтің бір бабы кемиді.
- C) активтің бабы өзгермейді, пассивтің бір бабы кемиді.
- D) активтің бір бабы ұлғаяды, пассивтің бір бабы ұлғаяды.
- E) пассивтің бір бабы ұлғаяды, пассивтің бір бабы кемиді.
- F) активтің бір бабы ұлғаяды, пассивтің бабы өзгермейді.
- G) активтің бір бабы кемиді, пассивтің бір бабы ұлғаяды.
- H) активтің бабы өзгермейді, пассивтің бір бабы ұлғаяды.

4. Міндеттеме шоттары:

- A) эмиссиялық кіріс.
- B) алдағы кезең шығындары.
- C) қарапайым акциялар.
- D) шикізаттар мен материалдар.
- E) алдағы кезең кірістері.
- F) сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің қысқа мерзімді берешегі.
- G) алынған аванстар.
- H) жабдықтаушылар мен мердігерлерге қысқа мерзімді берешек.

5. Кірістер мен шығыстар шоттары:

- A) «Негізгі өндіріс» шотымен жабылады.
- B) тұрақты деп аталады.
- C) есеп беру кезеңінің басында дебеттік қалдықпен ашылады.
- D) «Жиынтық пайда (жиынтық зиян) шотымен жабылады.
- E) уақытша шоттар.
- F) есеп беру кезеңінің басында кредиттік қалдықпен ашылады.
- G) әрбір есеп беру кезеңінде нөлдік қалдықпен ашылады.
- H) «Алдағы кезең кірістері (шығындары) шотымен жабылады.

6. Жоспардан тыс түгендеулер жүргізілу себебі:

- A) кестеге сәйкес.
- B) өрттен кейін.
- C) ай сайын.
- D) бақылаушы органдардың шешімі бойынша.
- E) алдын ала бекітілген мерзімдерде.
- F) меншік иесі ауысқанда.
- G) жоспарға сәйкес.
- H) күнде.

7. Қолхатпен расталмаған ақшалар кассадан берілгенде:

- A) сома артық қалған болып есептеледі.
- B) сома бухгалтерден алынады.
- C) бухгалтердің атына шығыс кассалық ордер жазылады.
- D) жетіспеушілік болып есептеледі.
- E) кіріс кассалық ордер жазылады.
- F) сома кассирден алынады.
- G) сома субъектінің шығындарына есептеледі.
- H) кассирдің атына шығыс кассалық ордер жазылады.

8. Күмәнді дебиторлық берешек:

- A) кәсіпорын шығындарына жатады
- B) дебиторды банкрот деп танумен байланысты қанағаттандырылмаған берешек
- C) саудалық дебиторлық берешек
- D) мерзімінде төленбеген берешек
- E) вексельдер бойынша берешек
- F) аздап кешігіп төленген берешек
- G) бір жыл ішінде орны толтырылуы керек берешек
- H) кәсіпорын кірістеріне жатады

9. Тауарлық-материалдық қорлар:

- A) өз құнын жаңадан жасалған өнімге ауыстырады.
- B) бірнеше өндірістік циклдарда пайдаланылады.

- С) бесеуден артық емес циклдарда қолданылады.
- Д) өнімге өз құнын бөліп өткереді.
- Е) өндірістік емес салада ғана қолданылады.
- Ғ) бір өндірістік процесте қолданылады.
- Г) өнімді өндіруге қолданылмайды.
- Н) өндірістік циклда қолданылады.

10. Материалдық емес активтер келіп түскенде жасалатын шоттар корреспонденциясы:

- А) Д 2730 К 5610
- В) Д 2730 К 1250
- С) Д 2730 К 5110
- Д) Д 2730 К 6220
- Е) Д 2730 К 1210
- Ғ) Д 7410 К 2730
- Г) Д 2730 К 2710
- Н) Д 2730 К 2420

11. Мердігермен есеп айырысқанда жасалатын шоттар корреспонденциясы:

- А) Д 1030 К 3310
- В) Д 3310 К 1250
- С) Д 1310 К 3310
- Д) Д 3310 К 1030
- Е) Д 3310 К 1310
- Ғ) Д 7110 К 3310
- Г) Д 1010 К 3310
- Н) Д 3310 К 3010

12. 5110 «Төленбеген капитал» шоты:

- А) контрактивті
- В) реттеуші
- С) операциялық
- Д) контрарлық
- Е) баланстан тыс
- Ғ) инвентарлық
- Г) контрпассивті
- Н) негізгі

13. Қаржылық әрекеттен ақша қаражаттарының келіп түсуі:

- А) алынған аванстар.
- В) акциялар мен басқа да бағалы қағаздардың эмиссиясы.
- С) қарыздарды алу.
- Д) фьючерстік және форвардтық келісім-шарттар, опциондар мен своптар.
- Е) негізгі құралдары өткізу.

- F) басқа ұйымдарға берілген қарыздарды өтеу.
- G) қаржыландырылатын жал бойынша сыйақыларды алу.
- H) тауарларды өткізу.

14. Қаржылық есеп берудің негізгі нысаны:

- A) қаржылық нәтижелер туралы есеп беру.
- B) негізгі құралдардың қозғалысы туралы есеп беру.
- C) ақша қозғалысы туралы есеп беру.
- D) бухгалтерлік баланс.
- E) материалдардың қозғалысы туралы есеп беру.
- F) пайдалар мен залалдар туралы есеп беру.
- G) кассадағы өзгерістер туралы есеп беру.
- H) міндеттемелер туралы есеп беру.

15. Тікелей қызығушылығы бар қаржылық ақпаратты пайдаланушылар:

- A) басқарушылар.
- B) менеджерлер.
- C) инвесторлар.
- D) сатып алушылар.
- E) кеңес берушілер.
- F) аудиторлар.
- G) директорлар.
- H) кредиторлар.

16. Міндеттемелер:

- A) ресурстардың шығуы
- B) активтерден барлық қызметтерді шегергеннен кейін қалады.
- C) қызмет көрсетуге бағытталған ресурстар.
- D) өткен оқиғалардан пайда болатын берешектер
- E) капиталды азайтады.
- F) ағымдағы есептік кезеңде экономикалық пайданың ұлғаюы.
- G) біртекті операциялардың жиынтығы.
- H) ұйымның берешегі.

17. Бухгалтерлік баланстың топтастыру тәсілі:

- A) шаруашылық құралдар мен олардың пайда болу көздерін
- B) активтер, капитал және міндеттемелерді
- C) операцияларды
- D) ақша қаражаттарын
- E) пассивтер, капитал және міндеттемелерді
- F) дебет пен кредитті
- G) бухгалтерлік есеп объектілерін
- H) шоттар құрамындағы ағымдағы өзгерістерді

18. Қалдығы дебеттік қана болатын шот:

- A) 7010.
- B) 1330.
- C) 5030.
- D) 6010.
- E) 1310.
- F) 3350.
- G) 2410.
- H) 3310.

19. Трансформациялық кестені қолдану:

- A) түзететін жазулардың санын ұлғайтады.
- B) бухгалтерлік жазулардың жасалуын жеңілдетеді.
- C) қаржылық есеп берудің жасалуын жеңілдетеді.
- D) мүлікті ұрлау ықтималдығын азайтады.
- E) түзететін жазуларды жіберіп алу ықтималдығын азайтады.
- F) мүлікті ұрлау ықтималдығын ұлғайтады.
- G) шоттардағы арифметикалық есептеулердің нақтылығын тексеруге көмектеседі.
- H) бухгалтерлік жазулардың жасалуын тексеруге көмектеседі.

20. Бір реттік құжат:

- A) бас кітап.
- B) инвентарлық карточка.
- C) шот-фактура.
- D) кіріс кассалық ордер.
- E) аванстық есеп беру.
- F) кассалық кітап.
- G) ведомость.
- H) журнал-ордер.

21. Кассадағы ақшаларды кіріске алмағанда:

- A) сома жетіспеушілік болып есептеледі.
- B) кассирдің атына шығыс кассалық ордер жазылады.
- C) кіріс кассалық ордер жазылады.
- D) бухгалтердің атына шығыс кассалық ордер жазылады.
- E) сома артық қалған болып есептеледі.
- F) бухгалтерден алынады.
- G) сома субъектінің кірістеріне есептеледі.
- H) сома кассирден алынады.

22. Дебиторлық берешек:

- A) алынған аванстар бойынша
- B) еңбек ақы бойынша қарыз

- С) тапсырыс берушілердің берешегі
- Д) есеп беруге тиісті тұлғалардың қарызы
- Е) мердігерлерге қарыз
- Ғ) жабдықтаушыларға қарыз
- Г) сатып алушылардың берешегі
- Н) банктерге қарызы

23. Қорлардың кезеңдік есебінде:

- А) олардың өзіндік құны түгендеу аяқталғаннан кейін анықталады.
- В) олардың нақты бар болуы әр апта сайын анықталады.
- С) олардың өзіндік құны күн сайын анықталады.
- Д) олардың нақты бар болуы түгендеу нәтижелері бойынша анықталады.
- Е) қорлардың шығуының баланстық шоттарында толық көрсетіліп жүргізіледі.
- Ғ) қорлардың келіп түсуінің баланстық шоттарында толық көрсетіліп жүргізіледі.
- Г) олардың нақты бар болуы әр күннің соңына анықталады.
- Н) олардың толық бөлшектенген есебі жүргізілмейді.

24. Қолдану белгісі бойынша негізгі құралдар келесідей бөлінеді:

- А) меншікті.
- В) жалға алынған.
- С) әрекет ететін.
- Д) салықтық.
- Е) әрекет етпейтін.
- Ғ) өндірістік.
- Г) өндірістік емес.
- Н) қордағы.

25. Міндеттеме:

- А) ресурстардың кетуіне әсер етпейді.
- В) субъектінің өткен кезең оқиғаларынан пайда болатын қарызы.
- С) субъектіге ресурстардың келуіне әсер етеді.
- Д) өндіру үшін арналған ресурс.
- Е) бір әрекетті белгілі бір түрде жасау немесе орындау қарызы.
- Ғ) өткізу үшін арналған ресурс.
- Г) субъектіден ресурстардың кетуіне әкеледі.
- Н) ресурстардың келуіне әсер етпейді.

Басқару есебі

1. Басқару есебінің объектілері:

- A) Жабдықтау-дайындау, өндіріс, қаржылық қорытындылау және ұйымдастыру процестері.
- B) Өндірістік ресурстар, шаруашылық процесстері мен олардың нәтижелері.
- C) Шаруашылық субъектілерінің өндірістік қызметтері.
- D) Ұйымның жылдық жиынтық табысы.
- E) Ұйымның жабдықтау-дайындау, өндіріс, қаржылық қорытындылау және ұйымдастыру процестері.
- F) Қаржылық есеп беру процесі.
- G) Өндірісті материалдармен жабдықтау бөлімдерінің қызметтері.
- H) Жоспарлау бөлімінің қызметтері.

2. Кірістік шығындар:

- A) Босалқыларды бағалауда есепке алынбайтын және кезең шығындары болып қарастырылатын ресурстар.
- B) Басқару шешімдерін қабылдауға әсер ететін болашақ кезең шығындары.
- C) Болашақта ақшалай шығындарды көрсететін шартты шығындар.
- D) Шешім қабылдауға әсер еткен болашақ шығындар мен табыстар.
- E) Сатып алынған, қолда бар және болашақта табыс әкелетін активтер.
- F) Ұйымда нақты бар және болашақта табыс әкелетін активтер.
- G) Табыс алу үшін жұмсалған және болашақта табыс әкелу мүмкіндігін жоғалтқан құралдар.
- H) Қолда бар және болашақта табыс әкелетін активтер.

3. Дт 3350 Кт 3120 – бухгалтерлік жазу:

- A) Қосалқы өндіріс жұмысшыларына еңбек ақы есептелінді.
- B) Өндіріс жұмысшыларының еңбек ақысынан жеке табыс салығы ұсталынды.
- C) Көмекші өндіріс жұмысшыларының еңбек ақысынан зейнетақы жарнасы ұсталынды.
- D) Көмекші өндіріс жұмысшыларына еңбек ақы есептелінді.
- E) Негізгі өндіріс жұмысшыларының еңбек ақысынан зейнетақы жарнасы ұсталынды.
- F) Басқару қызметкерлерінің еңбек ақысынан жеке табыс салығы ұсталынды.
- G) Негізгі өндіріс жұмысшыларына еңбек ақы есептелінді.
- H) Сатушылардың еңбек ақысынан жеке табыс салығы ұсталынды.

4. Калькуляциялау бірліктері:

- A) Центнер.
- B) Смета.

- C) Жоспар.
- D) Тонна.
- E) Шаршы метр.
- F) Нормативтер.
- G) Норма.
- H) Теңге.

5. Машина құрастырудағы негізгі шығыстар:

- A) Бас офисті жалдау ақылары.
- B) Механикалық өндіріс жонушыларының (токарларының) еңбек ақысы.
- C) Қөмекші материалдар.
- D) Электромонтерлердің еңбек ақысы.
- E) Бухгалтердің еңбек ақысы.
- F) Негізгі материалдар.
- G) Ұсталық желім.
- H) Кеңсе қағазы.

6. Өнімнің толық өндірістік өзіндік құнының есептелуі:

- A) Жалпы шаруашылық шығындармен.
- B) Өндіріске жұмсалынған барлық шығындар сомасымен.
- C) Сатып алу шығындармен.
- D) Өндіріске жұмсалынған жалпы шығындармен.
- E) Әкімшілік шығындармен.
- F) Болашақ кезең шығындарымен.
- G) Жалпы өндірістік шығындармен.
- H) Сатудағы шығындарымен.

7. Ақша қаражаттарының түсімін дисконттау әдісі:

- A) Инвестициялық жобаларды объективті бағалауға мүмкіндік береді.
- B) Ақша қаржыларының түсімін бақылайды.
- C) Ақша қаржыларының түсімін олардың ағымдағы құнын дисконттау жолы бойынша уақытша ауытқуды жоюға мүмкіндік береді.
- D) Есептеу уақытын үнемдейді.
- E) Ақша қаржыларының түсімін олардың ағымдағы құнын дисконттау жолы бойынша уақытша айырманы жоюға мүмкіндік береді.
- F) Ақша қаржыларының түсімін реттейді.
- G) Ақша қаржыларының түсімін олардың ағымдағы құнын дисконттау жолы бойынша уақыттық айырмашылықты жоюға мүмкіндік береді.
- H) Ақша қаржыларының ағымдағы құнын және ақша қаржыларының жұмсалудың ағымдағы құнын теңестіруге мүмкіндік береді.

8. Басқару есебі:

- А) Экономикалық субъектіні бақылау және құжатта тіркеу іс-әрекетін реттеу мен шешім қабылдау процесі арқылы бақылау.
- В) Кәсіпорын қызметін жоспарлау, бақылау және басқару іс-әрекетін реттеу мен шешім қабылдау процесі арқылы бақылау.
- С) Бақылау мақсатында шығындарды жоспарлау.
- Д) Ұйымның қызметін жоспарлау, бақылау және басқару іс-әрекетін реттеу мен шешім қабылдау процесі арқылы бақылау.
- Е) Экономикалық субъектіні жоспарлау, бақылау және басқару іс-әрекетін жүргізуде шешім қабылдау процесі.
- Ғ) Экономикалық субъектіні жүргізу бақылау іс-әрекетін реттеу мен шешім қабылдау процесі арқылы бақылау.
- Г) Экономикалық субъектіні жоспарлау, бақылау және басқару іс-әрекетін реттеу мен шешім қабылдау процесі арқылы бақылау.
- Н) Шешім қабылдау мақсатында шығындарды жоспарлау және бақылау жүйесі.

9. Көмекші өндірістегі жұмысшылардың еңбек ақылары:

- А) Шартты-тұрақты.
- В) Ауыспалы.
- С) Шартты-өзгермелі.
- Д) Айнымалы.
- Е) Үстеме.
- Ғ) Тұрақты.
- Г) Өзгермелі.
- Н) Шартты тұрақты.

10. Дисконттау коэффициенті анықталады:

- А) Бұрын пайда болған міндеттемелердің әсерінен болатын шығындар сомасы.
- В) Нақты ақша қаражаттарының таза түсімі – күрделі салым бойынша бастапқы инвестициялық зияндар.
- С) Нақты ақша қаражаттарының шығысы – күрделі салым бойынша бастапқы инвестициялық табыстар.
- Д) Нақты ақша қаражаттарының таза шығысы – күрделі салым бойынша бастапқы инвестициялық шығындар.
- Е) Нақты ақша қаражаттарының таза түсімі – күрделі салым бойынша бастапқы инвестициялық кірістер.
- Ғ) Инвестиция бойынша күрделі салым құны / Ақша қаражаттарының жылдық ағымы.
- Г) Инвестиция бойынша салым құны / Ақша қаражаттарының жылдық ағымы.
- Н) Инвестиция құны / Ақша қаражаттарының жылдық ағымы.

11. Дт 7410 Кт 2310 – бухгалтерлік жазудың мазмұны:

- A) Жаңа инвестицияларды пайдалануға басқа ұйымдарға бергенде.
- B) Жылжымайтын мүліктегі инвестициялардың құнын сату кезінде есептен шығарғанда.
- C) Негізгі құралдарды басқа ұйымдарға төлемсіз бергенде.
- D) Негізгі құралдарды есептен шығарғанда.
- E) Жылжымайтын мүліктегі инвестициялардың құнын қаржылық жалға беру кезінде есептен шығарғанда.
- F) Мемлекеттен төлемсіз негізгі құралдар алғанда.
- G) Жылжымайтын мүліктегі инвестицияларды қаржылық жалға беру кезінде есептен шығарғанда.
- H) Негізгі құралдарды сатқанда.

12. Дт 2410 Кт 2930 – бухгалтерлік жазудың мазмұны:

- A) Шаруашылық әдіспен құрылысы аяқталған объекті бастапқы құнымен пайдалануға берілгенде.
- B) Қайта бағалау арқылы жылжымайтын мүліктегі инвестициялардың әділ құнын жоғарлатқан жағдайда.
- C) Шаруашылық әдіспен құрылысы аяқталған объекті бастапқы құнымен балансқа алынғанда.
- D) Мемлекеттен төлемсіз негізгі құралдар алғанда баланстық құндарының төмендеуі.
- E) Негізгі құралдарды басқа ұйымдарға төлемсіз бергенде әділ құнының жоғарлауы.
- F) Негізгі құралдарды сатқанда әділ құнының жоғарлауы.
- G) Негізгі құралдарды есептен шығарған кезде бағаларының төмендеуі.
- H) Шаруашылық әдіспен құрылысы аяқталған объекті бастапқы құнымен кірістелгенде.

13. Басқару есебі қамтитын мәліметтер:

- A) Ұйым ішінде және ұйымнан тыс қолданылатын барлық есеп мәліметтерін
- B) Ұйымның есеп және салық саясатын дайындауға қажетті ақпараттарды.
- C) Басшылық үшін ішкі қолданысқа берілетін, жөнделетін және өлшенетін барлық есеп ақпараттарының түрін.
- D) Бюджеттік емес қорларға қажетті ақпараттарды.
- E) Статистикалық мәліметтерді.
- F) Салық және бюджетке төлемдер туралы ақпараттарды.
- G) Өндіріс шығындары туралы ақпараттарды.
- H) Ұйымның ішкі қолданысына қажетті өндірістік шығындар, өнімнің өзіндік құнын жоспарлау, нәтижені анықтауға қажетті мәліметтер.

14. Марижиналдық шығындар немесе табыстар:

- A) Өнімнің қосымша партиясын өндіру кезінде жалпы көлеміне емес, бір өлшеміне келетін қосымша шығындар мен табыстар.
- B) Бақылауға, жоспарлауға, басқаруға жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны.
- C) Өнімнің бір өлшеміне келетін қосымша шығындар мен табыстар.
- D) Өндірісті игеруге жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны.
- E) Өнімнің жалпы көлеміне емес, бір өлшеміне келетін қосымша шығындар мен табыстар.
- F) Өндірісті жоспарлауға жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны.
- G) Ұйымның құрылымдық бөлімшелерін басқаруға жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны.
- H) Өндірісті басқаруға жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны.

15. Өндірістегі ақау сипатына жіктелуі:

- A) Жоспарлы және жоспардан тыс.
- B) Ішкі және сыртқы.
- C) Түзетілетін және түзетуге келмейтін.
- D) Түзетілмейтін және түзетуге келетін.
- E) Түзетілетін және түзелтілмейтін.
- F) Толық және толық емес.
- G) Жоспарсыз.
- H) Сыртқы және түзетуге келетін.

16. Шығындар есебінің тапсырыстық әдісінде шығындар есебінің объектісі мен калькуляциялаудың объектісі:

- A) Жауапкершілік орталығы.
- B) Пайда орталығы.
- C) Тапсырыс.
- D) Шығындардың пайда болу орны.
- E) Жұмыстардың түрлері.
- F) Шығындар орталығы.
- G) Тапсырыс берушілердің тапсырысы.
- H) Өндірістік тапсырыс.

17. Өндірістік қызметті шектейтін факторлар:

- A) Ұйым өндіретін өнімдерге деген сұраныс.
- B) Дайын өнімнің өзіндік құны.
- C) Өндірістік қорлардың нақты өзіндік құны.
- D) Өнімге, жұмыстар мен қызметтерге деген сұраныс.
- E) Өнімге деген сұраныс.

- F) Негізгі өндіріс жұмысшыларының еңбек ақысы.
- G) Материалдар мен шикізаттардың өзіндік құны.
- H) Өндірістік қуат.

18. Капитал салымдарын іске асырудағы шығындар:

- A) Есепті кезеңдегі жұмсалынған шығындар бойынша танылады.
- B) Есепті кезең шығындарымен танылады.
- C) Есепті кезең шығындарымен танылмайды.
- D) Болашақ кезең шығындарымен танылады.
- E) Әкімшілік шығындармен танылады.
- F) Тізбектік кезең шығындарымен танылады.
- G) Есепті кезеңдегі жұмсалынған шығындармен.
- H) Салық кезеңінің шығындарымен танылады.

19. Қаржылық жоспардағы көрсеткіштері:

- A) Ұйымның қаржылық нәтижесі.
- B) Ұйымның инвестициялық қызметінің көрсеткіштері.
- C) Ақша ағымы, баланс мәліметтері, қаржылық нәтиже есебі.
- D) Ақша ағыны, баланс көрсеткіштері, ұйымның қаржылық қызметі нәтижесінің есебі.
- E) Ақша ағыны, баланс көрсеткіштері, қаржылық нәтиже есебі.
- F) Ұйымның ақша қозғалысы.
- G) Жоспарлы шығындар.
- H) Баланс көрсеткіштері.

20. Есептелінген әлеуметтік салық өнімнің өзіндік құнына:

- A) Өнімнің өзіндік құнында есептеледі.
- B) Салық заңдылығына байланысты есептеледі.
- C) Өнімнің жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құнына есептеледі.
- D) Есептеледі.
- E) Есептелмейді.
- F) 60 % мөлшерінде есептеледі.
- G) Ұйымның шешімі бойынша енгізіледі.
- H) Ұйымның есеп саясатына байланысты есептеледі.

21. Материалдарды тасымалдау бойынша тиеу-түсіру шығындары:

- A) Дебет 7210 «Әкімшілік шығыстар».
- B) Дебет 8410 «Үстеме шығыстар».
- C) 7110 «Сату шығындары» шотына.
- D) 1310 «Шикізаттар мен материалдар» шотына.
- E) Дебет 8110 «Негізгі өндіріс».

- F) 1310 «Шикізаттар мен материалдар» шотының дебетіне.
- G) Дебет 8310 «Көмекші өндіріс».
- H) Дебет 1310 «Шикізаттар мен материалдар».

22. Инвестиция өтелетін болуы үшін таза келтірілген құн (ТКҚ):

- A) Таза келтіріліген құн күрделі қаржыдан жоғары болуы керек.
- B) Қаржылардың барлық түсімінің ағымдағы құнына тең болуы керек
- C) ТКҚ-пайдаланылатын капитал құнына тең болуы керек
- D) Пайдаланылатын капитал құнынан көп болуы керек
- E) Пайдаланылатын капитал құнынан кем болуы керек
- F) Таза келтіріліген құн күрделі салымнан жоғары болуы керек.
- G) Таза келтіріліген құн күрделі қаржыға тең болуы керек.
- H) Нөлге тең болуы керек

23. Өндіріс көлеміне қатысты басқару шешімдерінің негізделуі:

- A) Өткен жылғы шығындар сомасына.
- B) Өткен жылғы жіберіп алынған мүмкіндіктерге.
- C) Ұйымның қаржылық есептілік ақпараттарына.
- D) Өткен жылғы алынған пайда немесе зиян көлеміне.
- E) Қаржылық есеп берудің ақпараттарына.
- F) Өткен жылғы өндіріс көлеміне.
- G) Қаржылық есептіліктің мәліметтеріне.
- H) Өткен жылғы алынған пайда көлеміне.

24. Дт 2310 Кт 2410 – бухгалтерлік жазудың мазмұны:

- A) Мемлекеттен төлемсіз негізгі құралдар алғанда.
- B) Ұйымның пайдалануындағы негізгі құралдарды жылжымайтын мүлік ретінде инвестициялар құрамына енгізгенде.
- C) Негізгі құралдарды жылжымайтын мүлік ретінде инвестициялар құрамына ауыстырғанда.
- D) Негізгі құралдарды жылжымайтын мүлік ретінде инвестициялар құрамына енгізгенде.
- E) Негізгі құралдарды сатқанда.
- F) Жаңа инвестициялар сатып алғанда.
- G) Негізгі құралдарды есептен шығарғанда.
- H) Негізгі құралдарды басқа ұйымдарға төлемсіз бергенде.

25. Басқару есебіне толық түсініктеме беретін анықтама:

- A) Өлшеу, жинау, талдау, жіктеу, түсіндіру және қандай да бір объектіні басқаруға қажетті ақпараттарды тапсыру.
- B) Сатылатын өнім құнын бағалау үшін мәліметтерді даярлау.

- С) Бақылау, жоспарлау, реттеу және шешім қабылдау үшін ақпараттарды даярлау.
- Д) Ұйымның менеджерінің қызметін ұйымдастыру үшін ақпараттарды жинақтау.
- Е) Шешім қабылдау үшін қажетті ақпараттарды даярлау.
- Ғ) Сыртқы пайдаланушылар үшін қажетті ақпараттарды даярлау.
- Г) Материалдардың құнын бағалау үшін ақпараттарды даярлау.
- Н) Басқаруда шешім қабылдауға, жоспарлауға, бақылауға және қызметті реттеуге көмектесетін ақпараттармен қамтамасыз ету жүйесі.

Қаржы

1. Ұдайы өндірістік тұжырымдама бойынша қаржының функциялары:

- A) ынталандырушы
- B) бақылау
- C) ақшалай табыстар мен қорларды пайдалану
- D) жоспарлау
- E) қайта бөлу
- F) жобалау
- G) бөлу
- H) ақшалай табыстар мен қорларды қалыптастыру

2. Функционалдық өлшем бойынша қаржы жүйесінің базалық қосалқы жүйелері:

- A) Бюджеттік.
- B) Салықтық.
- C) Мемлекеттік несие.
- D) Басқарудың қаржылық аппараты.
- E) Қаржы ұйымдары қаржылары.
- F) Сыртқы экономикалық қатынастар.
- G) Ақшалай қорлар жиынтығы.
- H) Қаржылық қатынастар жиынтығы.

3. Қаржы саясатының көмегімен шешілетін басты міндеттер:

- A) кәсіпорынның стратегиясын дайындау
- B) амортизациялық қор құру
- C) бизнес жоспар құру
- D) қаржы механизмін жасап оны үнемі жетілдіріп отыру
- E) қаржы ресурстарын ұлттық шаруашылық секторлары арасында ұтымды бөлу
- F) қаржы ресурстарын қоғамдық өндірістің сфералары арасында белгілі бір мақсаттарға бағыттау
- G) қаржы резервтерін тарату
- H) сұраныс пен ұсыныс арасындағы байланысты талдау

4. Тұтыну қоры:

- A) материалдық көмек
- B) қызметкердің еңбегіне ақы төлеу шығындары
- C) кезекті демалысқа шығу барысындағы төлем ақы
- D) ақшалай төлемдер және сыйақылар
- E) іс сапарға берілетін төлем ақылар

- F) қайтарымсыз төлем ақы
- G) дотация
- H) субсидия

5. Қазақстан Республикасының мемлекеттік қаржысының құрамы:

- A) республикалық қаржы
- B) мемлекеттік несие
- C) кәсіпорындар қаржысы
- D) халықаралық ұйымдар қаржысы
- E) қаржылық орталық қаржылар
- F) шет елдік қаржылар
- G) біріккен кәсіпорындар қаржысы
- H) жан ұя қаржысы

6. Салық салу объектілерін есепке алу және оларды бағалау тәсілдеріне қарай салық алудың әдістері:

- A) салық төлеушінің мағлұмдамасы бойынша
- B) табысты алу көзінен ұстап қалу
- C) кадастрлық
- D) декларация бойынша
- E) есептеу
- F) кассалық
- G) жеңілдетілген түрде
- H) жеке адамның өз қалауына байланысты

7. Бюджет жүйесінің буындары:

- A) Унитарлық бюджет.
- B) Аудан бюджеті.
- C) Федерация мүшелерінің бюджеті.
- D) Федералдық бюджет.
- E) Облыстық бюджет.
- F) Округ бюджеті.
- G) Республикалық бюджет.
- H) Жергілікті бюджет.

8. Бюджеттен тыс қорларды басқару деңгейіне қарай:

- A) жеке тұлғалар
- B) мемлекеттік қызметкерлер
- C) атқарушы органдар мен қордың аймақтық бөлімшелері
- D) мемлекетаралық
- E) тексеріс комиссиясы

- F) өңірлік
- G) басқару
- H) мемлекеттік

9. Ішкі мемлекеттік кредиттің нысандары:

- A) дивиденд төлеу
- B) муниципалдық қарыздар
- C) қазынашылық несиелер
- D) тауарлық қарыздар
- E) коммерциялық банктердегі халықтың салымдарының бір бөлігін мемлекеттік қарыздарға айналдыру
- F) инвестиция тарту
- G) ақшалай қарыздар
- H) мемлекеттік қарыздар шығару

10. Үй шаруашылықтары түсімі бір қалыптылығына қарай бөлінеді:

- A) Жалақы және қосымша еңбекақы.
- B) Тұрақты табыс.
- C) Кездейсоқ немесе біржолғы.
- D) Кепілденілген.
- E) Дүркін-дүркін табыстар.
- F) Кәсіпкерліктен түсетін табыс.
- G) Кепілденілмеген.
- H) Бағалы қағаздардан түсетін табыстар.

11. Заңмен қарастырылған Қазақстан Республикасында міндетті сақтандырудың түрлері:

- A) Өмірді сақтандыру.
- B) Көліктерді сақтандыру.
- C) Әлеуметтік сақтандыру.
- D) Ғимараттарды сақтандыру.
- E) Мүлікті сақтандыру.
- F) Жеке сақтандыру.
- G) Өсімдік шаруашылығын сақтандыру.
- H) Жаңа технологияны сақтандыру.

12. Фискалдық саясаттың бағыттары:

- A) Сұраным теориясы
- B) Кейнстік үлгі
- C) Тепе теңдік теориясы
- D) Икемділік
- E) Ұсыным теориясы

- F) Кейнстік үлгі және ұсыным теориясы
- G) Монетаристік үлгі
- H) Ақша массасына бағалардың жоғарғы икемділігі

13. Туынды бағалы қағаздардың түрлері:

- A) Атаулы акциялар.
- B) Варранттар және своптар.
- C) Ипотекелық облигациялар.
- D) Банк сертификаттары.
- E) Фьючерстік операциялар.
- F) Қысқа мерзімді ноталар.
- G) Опциондар және форвардтар.
- H) Қазынашылық міндеттемелер.

14. Сыртқы экономикалық қызметті мемлекеттік реттеудің нысандары:

- A) ішкі қарыз
- B) кәсіпорындарды ашу
- C) экспортты қаражаттандыру
- D) сыртқы берешек және қарыз алу
- E) валюталық операцияларды талдау нысаны
- F) сыртқы экономикалық қызметті қаржыландыру
- G) импортты қаражаттандыру
- H) микрокредиттік ұйымдардың несиелері

15. Мемлекеттің сұраныс инфляциясын жоюға қарсы макроэкономикалық әдістер:

- A) Резервтік талаптарды өсіру
- B) Кіріс көрсеткіштері
- C) Несие пайыздары
- D) Массасының көлемін азайту
- E) Ұлттық байлық
- F) Несиелерді тікелей реттеу
- G) Өнімділік көлемі
- H) Өнім шығындары

16. Инфляцияға қарсы салықтық саясатта қысқартылатын салықтар:

- A) Көлік салығы
- B) Қосымша құн салығы.
- C) Акциз салығы.
- D) Кеден бажы.
- E) Жеке табыс салығы.

- F) Корпоративтік табыс салығы.
- G) Мемлекеттік баж.
- H) Мүлік салығы

17. Қаржының мәні, оның даму заңдылықтары, тауар-ақша қатынастарын қамту саласы мен қоғамдық ұдайы өндіріс процесіндегі рөлі айқындалады:

- A) Жалпы ішкі өнімнен.
- B) Банк жүйесімен.
- C) Қоғамның экономикалық құрлысымен.
- D) Мемлекет функциясымен.
- E) Жиынтық сұраныспен.
- F) Мемлекет табиғатымен.
- G) Еңбек ресурсымен.
- H) Жиынтық ұсыныспен.

18. Қаржы жүйесінің негізгі қосалқы жүйелері:

- A) қаржыны басқару
- B) салық
- C) қаржылық нормативті заң актілері
- D) қаржыны автоматтандырылған жүйеде басқару
- E) сыртқы экономикалық қатынастар
- F) қаржылық бақылау
- G) бюджет
- H) ұйымдардың қаржысы

19. Қаржы механизмінің қаржылық жоспарлау құрамы:

- A) Қаржыларды басқару.
- B) Қаржылық блоктар.
- C) Қаржылық көрсеткіштер.
- D) Қаржылық тұтқалар.
- E) Қаржылық бақылау.
- F) Қаржылық нормалар мен нормативтер.
- G) Қаржылық элемент.
- H) Қаржылық болжау.

20. Шаруашылық жүргізуші субъектілер қаржысының сыныптамасы:

- A) өндірістің түрлері бойынша
- B) меншіктің нысандары бойынша
- C) тұтыну түрлеріне қарай
- D) қызметтің сфералары бойынша
- E) үлес салмағы бойынша

- F) нысандар бойынша
- G) қаржыны пайдалану бойынша
- H) жұмыс істеу түрлеріне

21. Жергілікті қазына құрамы:

- A) алтын валюта құндылықтары
- B) коммуналдық меншікке жататын оқушауландырылмаған мүлік
- C) мүлік иесі талап етпеген мүлік және тәркіленеген мүлік
- D) меншіктің әр түрлі нысанындағы кәсіпорындар активтері
- E) республикалық бюджеттің қаражаттары
- F) мемлекеттік қарыз
- G) жеке тұлғалар қаржысы
- H) жергілікті бюджеттің қаражаттары

22. Бағаға немесе тарифке үстеме түрінде белгіленген салықтар мен баждар:

- A) Кедендік баж.
- B) Көлік салығы.
- C) Мүлік салығы.
- D) Қосымша құн салығы.
- E) Акциз салығы.
- F) Мемлекеттік баж.
- G) Жеке табыс салығы.
- H) Корпоративтік табыс салығы.

23. Республикалық бюджетке түсетін кірістер:

- A) айып пұлдар
- B) көлік құраладар салығы
- C) негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер
- D) бонустар
- E) ресми трансферттердің түсімдері
- F) салықтық түсімдер, алымдар және салықтық емес түсімдер
- G) жеке табыс салығы
- H) операциялық сальдо және таза бюджеттік кредит беру

24. Бюджеттен тыс қорлар жіктемесі:

- A) мемлекеттік және аймақтық
- B) экономикалық
- C) әлеуметтік
- D) нақты
- E) құрылымдық
- F) уақытша
- G) аудандық
- H) салалық

25. Ішкі борыштың өсуі кезіндегі келеңсіз жағдайдан болатын теріс зардаптар:

- A) Бюджетт шығыстарының артуы.
- B) Салық есебінен қарызды азайту.
- C) Жалпы ішкі өнім өсімі.
- D) Салық салу мөлшерін азайту.
- E) Мерзімі қысқарады.
- F) «Инвестицияларды ығыстыру» нәтижесі.
- G) Бюджет есебінен қарызды өтеу.
- H) Қосымша қаржы бөлу.

Корпоративтік қаржы

1. Корпоративтік құрылым жұмыс істейтін форма:

- A) таза және аралас холдинг
- B) толық серіктестік
- C) тұтынушылық кооператив
- D) командиттік серіктестік
- E) жауапкершілігі шектеулі серіктестік
- F) қаржылық өндірістік топта
- G) трансұлттық компания немесе корпоративтік альянс
- H) қосымша жауапкершілік серіктестік

2. Қаржы-несие шешімін қабылдау кезінде жүргізетін есептеулер:

- A) Табыстау.
- B) Жинақтауларды есептеу.
- C) Ауа – райын болжау.
- D) Жай және күрделі пайыздарды есептеу.
- E) Дисконттау.
- F) Бюджеттеу.
- G) Адамның өмір сүру жасын есептеу.
- H) Компаудингтеу.

3. Негізгі құралдардың жіктелуі:

- A) Жұмыс істейтін, жұмыс істемейтін және сақтауда тұрған.
- B) Негізгі және қосымша.
- C) Тікелей және жанама.
- D) Айналымдағы және айналымнан тыс.
- E) Қысқа, орта және ұзақ мерзімді.
- F) Өндірістік және өндірістік емес.
- G) Меншіктік және уақытша жалға алынған.
- H) Нормативтік, базалық және нарықтық.

4. Айналым қорының қалыптасу көздері:

- A) Қосымша тартылған көздерден.
- B) Резервтік қор көздерінен.
- C) Валюта қорынан.
- D) Заемдық немесе қарыздық көздерден.
- E) Баға өсімі айырмасынан.
- F) Меншікті капитал көздерінен.
- G) Салықтардан.
- H) Амортизациялық төлемдер көздерінен.

5. Ағымдағы шығынды жоспарлау процесінде ескерілетін факторлар:

- A) өндірістік
- B) баға факторы
- C) оның номенклатурасы мен ассортиментінің ауытқуы
- D) өндірістің және өнім сату көлемінің өзгеруі
- E) негізгі
- F) материалдық
- G) негізгі емес
- H) өндіріс көлемін белгілеу

6. Негізгі емес қызметтен кіріс:

- A) капиталды қалыптастыруға шығындарды үнемдеу
- B) орындалған жұмыс және көрсетілген қызметтен кіріс
- C) негізгі құралдарды сатудан кіріс
- D) акция бойынша дивиденд, облигация бойынша пайыздар
- E) арендадан кіріс
- F) құрылыс – монтаж жұмыстарын тарату бойынша кіріс
- G) өнімді таратудан табыс
- H) бағалы қағаздарды сатудан кіріс

7. Компанияның жарғылық капиталында үлесі бар, тұлғалар:

- A) құрылтайшылары
- B) андеррайтерлер
- C) меншік иелері
- D) қарыз берушілер
- E) акционерлер
- F) кредиторлар
- G) қосымша төленген капитал
- H) эмитенттер

8. Несиелік келісімшартта келесі деректемелер міндетті түрде болуы тиіс:

- A) даму перспективасы
- B) кәсіпорын беделі
- C) жарғылық капитал
- D) кредиттің кепілдік түрі
- E) кредиттің сомасы мен мерзімі және пайыздық ставка
- F) борышқордың дәл атауы мен реквизиттері
- G) жеке тұлғалардың қаржылары
- H) кәсіпорын пайдасы

9. Облигациялық қарыздарды орналастырумен байланысты шығындар құрылады:

- A) кепілмен қамту құнынан
- B) қаржылық делдалға (андеррайтерге) комиссияндық сыйақы

- С) сақтандыруға шығыннан
- Д) шығару және орналастыру бойынша қосымша шығындар
- Е) амортизациялық аударым
- Ғ) пайыздан, облигация бойынша дисконттан
- Г) дивидендтік төлем
- Н) облигацияның номиналды құнын өтеу бойынша шығындары

10. Қаржыны талдауда қаржы коэффициентінің топтары ең маңызды болып табылады:

- А) кірістілік коэффициенті және өтімділік
- В) төлем қабілеттілігі
- С) айналымдылық коэффициенті
- Д) тәуелсіздік коэффициенті
- Е) шығынсыздық коэффициенті
- Ғ) өтімділік коэффициенті
- Г) іскерлік белсенділік коэффициенті
- Н) тәуекел коэффициенті

11. Кәсіпорын салалық белгі бойынша бірлеседі:

- А) конгломераттық бірлесу
- В) тиімсіз бірлесу
- С) қарсыластық бірлесу
- Д) сатылас бірлесу
- Е) диагностикалы бірлесу
- Ғ) параллелді бірлесу
- Г) тұрақты бірлесу
- Н) деңгейлес бірлесу

12. Жоспарлау әдісі:

- А) жоспарлы шешімді оңтайландыру және экономикалық – математикалық модельдеу
- В) көпфакторлы
- С) сызықтық
- Д) тізбекті
- Е) баланстық емес
- Ғ) экономика - есептік
- Г) нормативтік және баланстық
- Н) есеп айырысу – талдамалы (аналитикалық)

13. Шаруашылық операцияның үш түрі және онымен байланысты тиісінше ақша ағыны:

- А) қаржылық
- В) инвестициялық

- C) ағымдағы (операциялық) қызмет
- D) перспективалық
- E) негізгі емес қызмет
- F) экономика - есептік
- G) көпвариантты
- H) баланстық

14. Холдингтік компанияның құрылатын түрлері:

- A) Қаржы функцияларын орындайтын таза холдинг.
- B) Қадағалау функцияларын орындайтын қаржы холдингі.
- C) Үйлестіру функцияларын орындайтын жабық холдинг.
- D) Қамтамасыз етуші функцияларын орындайтын аралас холдинг.
- E) Кәсіпкерлік қызметпен айналысатын аралас холдинг.
- F) Реттеу функцияларын орындайтын мемлекеттік холдинг.
- G) Мүлкін тәркілеу функцияларын орындайтын таза холдинг.
- H) Бақылау-басқарушылық функцияларын орындайтын таза холдинг.

15. Пайыздарды есептеудің негізгі кезеңдері:

- A) айына екі рет
- B) жылына бір рет
- C) тоқсан сайын және жарты жыл сайын
- D) күн сайын
- E) жыл сайын
- F) толық ай емес
- G) жарты күн сайын
- H) ай сайын

16. Негізгі құралдар:

- A) Өндіріске ақша салымдары.
- B) Өзінің қасиеті мен түрін сақтайды.
- C) Әр өндірістік циклде тұтынылады.
- D) Ұзақ уақыт пайдаланылмайды.
- E) Өзінің қасиеті мен түрін сақтамайды.
- F) Өз құнын жаңа өнімге толығымен аударады.
- G) Ұзақ уақыт пайдаланылады.
- H) Өз құнын жаңа өнімге біртіндеп аударады.

17. Өндірістік циклды сипаттайтын уақыт:

- A) сатып алушыға келу уақыты
- B) берілгендерді өңдеу
- C) өндіріске дайындау
- D) өңделетін бұйым жұмыс орнында жатуы
- E) қоймадағы запас

- F) бұйымның жаппай өндірісте кідіріс жағдайына запас түрінде болу уақыты
- G) қабылдау, түсіру
- H) тікелей өңдеу процесі

18. Өндіріспен және таратумен байланысты шығыстар:

- A) материалдық шығыстар
- B) өндірістік
- C) комбинирленген
- D) амортизациялық аударымдар
- E) еңбек ақы төлеу шығыстары
- F) ағымдық және капиталды
- G) бюджеттен тыс
- H) болашақ кезең шығыстары

19. Негізгі өндірістік құралдарды қалыпқа келтіру жүзеге асырылады:

- A) реконструкциялау
- B) сату
- C) қалыпқа келтіру
- D) демонтаж
- E) жою
- F) сатып алу
- G) модернизациялау
- H) жөндеу

20. Жарғылық капиталға салынатын салым төлемі:

- A) ақшалай қаражат
- B) займ келісім-шарттары
- C) біліктілік сертификаттары
- D) материалдық емес активтер
- E) өткен жылдардың дайын өнімдері
- F) сақтандыру полистері
- G) опциондар
- H) интеллектуалдық меншік

21. Қарыз капиталының құрамы:

- A) ұзақ мерзімді кредит пен қарыз
- B) кредиторлық берешек
- C) қосымша төленген капитал
- D) қысқа мерзімді кредиттер және қарыз
- E) шыққан акциялар
- F) бөлінбеген кіріс (жабылмаған зиян)
- G) жарғылық капитал
- H) резервтік капитал

22. Капитал қалыптастырудың негізгі принциптері:

- A) қарыздық капитал көзінің жоқ болуы
- B) капиталды ұтымды пайдалану
- C) әртараптандыру принципі
- D) корпорацияның даму келешегін ескеру және меншікті капиталдың рентабельдігі
- E) жоспарлылық принципі
- F) капитал құнының инвестиция пайдалылығынан асып түсуі
- G) жариялық принципі
- H) капиталды қалыптастыруға жұмсалатын шығынды барынша төмендету

23. Қаржылық есеп – қисапты талдау әдістері:

- A) сатылас талдау
- B) қаржы коэффициенттерін есептеу
- C) экспертты әдіс
- D) аралас әдіс
- E) деңгейлес талдау
- F) бірыңғай әдіс
- G) сызықтық талдау
- H) экстраполяция әдісі

24. Корпорация қаржысын талдауда есептелетін коэффициенттер:

- A) Шығындылық коэффициенті.
- B) Функционалды коэффициент.
- C) Айналым коэффициенті.
- D) Өтімділік коэффициенті және іскерлік белсенділік коэффициенті.
- E) Эмпирикалық коэффициент.
- F) Нарықтық белсенділік коэффициенті.
- G) Төлем қабілеттігі немесе капитал құрылымы коэффициенті.
- H) Тұтыну бағаларының коэффициенті.

25. Айналым активі мен қысқа мерзімді пассив арасындағы қолайлы арақатынасқа жету үшін:

- A) төлем қабілеттілікті қолдау
- B) таза кірісті алуға қол жеткізу
- C) компанияны қаржыландыруға жұмсалатын шығынды барынша төмендету
- D) рынок конъюнктурасын ескеру
- E) мақсатты қаржыландыру
- F) компанияның өтімділігін біршама жеткілікті деңгейде ұстау
- G) оптималды капитал салуды мақсатты таңдау
- H) өндіріс пен өнім өткізу кестесін сақтау

Мемлекеттік басқару теориясы

1. Аристотельдің жіктеу кезеңінен бастап мемлекет билік күшінің бастауы мен егеменді иесі бойынша бөлінуі:

- A) федеративтік
- B) монархиялық
- C) демократиялық
- D) саяси
- E) біртұтас
- F) тәуелсіз
- G) әкімішілік
- H) аристократиялық

2. Австриялық заңгер Г.Кельзен мен оның нормативист-жақтаушыларының анықтауы бойынша нормативтік мағынада мемлекет түсінігі:

- A) нормативтік реттеу
- B) саяси шешім
- C) құқықтық норма
- D) нормативтік акт
- E) нормативтік тәртіп
- F) нормалық жүйе
- G) этикалық норма
- H) мемлекет-билік немесе саяси ұйымдастырылған қоғам

3. Мемлекеттік басқару мақсаттарына қойылатын талап:

- A) қол жетімді болу
- B) жеке мүдделері үйлесімді болу
- C) белсенді болу
- D) қажетті қорлармен қамтамасыз етілген болу
- E) әлеуметтік сипатта болу
- F) тартымды болу
- G) объективті негізделген болу
- H) жүйелі түрде ұйымдастыру

4. Саяси режим бойынша мемлекет:

- A) пролетариалдық мемлекет
- B) либералды мемлекет
- C) пролетариаттық, конфедеративті
- D) авторлық, диктаторлық
- E) демократиялық
- F) буржуазиялық
- G) федеративті
- H) унитарлық

5. Мемлекеттік билікке қатысты және басқару функциясын жүзеге асыру сипатына қарай мемлекеттік басқару субъектісі арқылы бөлінуі:

- A) авторлық құқық субъектісі
- B) азаматтық құқықтық қатынас субъектісі
- C) мемлекеттік басқару субъектісі
- D) әкімшілік-құқықтық қатынастар субъектісі
- E) саясат субъектісі
- F) қызмет субъектісі
- G) лауазымды қызмет субъектісі
- H) құқықтық қатынас субъектісі

6. Заңдылықтың маңызды белгілері:

- A) ұтымдылық
- B) мемлекетпен қамтамасыз ету
- C) бірінғайлық
- D) жүйелілік
- E) тұрақтылықты жаппай қамту
- F) кепілдік беру
- G) нормативтік
- H) сыртқы ортада болып жатқан өзгерістерге икемді бейімдеу

7. Азаматтық қоғам:

- A) дамудың бірнеше кезеңдерін қамтиды
- B) саяси жүйеден тәуелсіз әрекет ететін және оған ықпал етуге қабілетті әлеуметтік қарым-қатынастар мен институттардың және жеке индивидтер мен әлеуметтік субъектілердің қоғамдастығы
- C) саяси жүйеден тәуелсіз әрекет ететін және оған ықпал етуге қабілетті әлеуметтік қарым-қатынастар мен институттардың қоғамдастығы
- D) әлеуметтік саясатының негізгі бағыттарына ықпал ету қауымдастығы
- E) экономикалық саясатының негізгі бағыттарына ықпал ету қауымдастығы
- F) халықтан байсалдылық пен күш-жігерді талап етеді
- G) әлеуметтік – экономикалық саясаттың жалпы бағыттарына ықпал ету
- H) саяси жүйеден тәуелсіз әрекет ететін және оған ықпал етуге қабілетті жеке индивидтер мен әлеуметтік субъектілердің қоғамдастығы

8. Құқықтық реттеудің объектілерін құрайтын аспектілер:

- A) қоғамдық қатынастар
- B) экономикалық, әлеуметтік, ұлттық қатынастар
- C) нормативтік-ұйымдастырушылық ықпалға түсетін әр түрлі қоғамдық қатынастар
- D) жалпы экономикалық қатынастар
- E) мемлекеттік органдар арасындағы билік бөлінісі және олардың құқықтық мәртебесін анықтауға байланысты қалыптасатын қатынастар

- F) мемлекеттік-басқарушылық процеске қатысушы адамдар арасындағы қатынастар, мемлекеттік қызметті атқаруға байланысты қатынастар
- G) ұлттық экономиканың құрылымдық қатынастар
- H) мемлекет пен қоғам, азаматтар арасындағы қатынастар

9. Бюрократизм аспектілерінің сипатына:

- A) Музыкалық
- B) Этикалық
- C) Арнайы
- D) Психологиялық
- E) Деформация
- F) Медициналық
- G) Педагогикалық
- H) Құқықтық

10. Басқару ақпаратына қойылатын талаптар:

- A) ашық-айқын болуы
- B) көкейтестілігі, шындыққа жанасуы
- C) заңдылығы, тиімділігі
- D) заңдылығы, құқықтық тәртіпке сай келуі
- E) құқықтық тәртіпке сай келуі
- F) жүйелілік ұтымдылық
- G) жеткілікті болу
- H) объективтік, жариялылық

11. Конституциядағы негізгі мемлекеттік рәміздер:

- A) Ту
- B) Аумақ
- C) Егемендік
- D) Тіл
- E) Елтаңба
- F) Халық
- G) Дін
- H) Әнұран

12. Басқару қызметінің әдістері:

- A) жандандыру тәсілдері мен амалдары
- B) құқықтық және ұйымдастырушылық нысандарды пайдалану
- C) алға қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу құралы
- D) басқарылатын қоғамдық үрдістерде адамдардың саналары мен мінез-құлықтарына әсер ету
- E) басқару жағдайларын талдау, бағалау амалдары мен тәсілдері

- F) мемлекеттік органдар тарапынан адамдар қызметін ынталандыру
- G) басқару үрдісінде қолданылатын барлық әдіс-тәсілдер
- H) дербесік, заңды теңдік, мемлекеттік мүліктік қатынастары негізінде реттелетін нормативтер жиынтығы

13. Мемлекеттік басқарудың мақсаттары мен функцияларын асыруды қамтамасыз ету әдістері бөлінеді:

- A) сақтау, өзгерту, дифференциация, нормалау
- B) моральдық-этикалық
- C) баланстық, нормативті
- D) жалпы және нақты әдістер
- E) жарлықтар, бұйрықтар, тапсырмалар
- F) экономикалық-математикалық
- G) әлеуметтік-саяси
- H) экономикалық-әкімшілік

14. Әлеуметтік-саяси әдіс:

- A) адамдардың тұрмыс, еңбек жағдайларымен, оларға әлеуметтік қызмет көрсетумен, қоғамдық және саяси белсенділігін дамыту
- B) шара қолдану
- C) адамдардың тұрмыс, еңбек жағдайлары
- D) қоғамдық және саяси белсенділігін дамыту
- E) басқарудың мақсаттары түсіндіру
- F) басқарудың мазмұнын түсіндіру
- G) моральдық ынталандыру
- H) моральдық ынталандыру мен жаза қолдану

15. Мемлекет халықтың қоғамдық өміріндегі қолданылатын заңнамалық нормалар түрлері:

- A) жеке нормалар
- B) мәдени нормалар
- C) негізгі нормалар
- D) қосымша нормалар
- E) жалпы нормалар
- F) әлеуметтік нормалар
- G) ерекше нормалар
- H) типтік нормалар

16. Мемлекет ұйым ретінде:

- A) билік жүргізу ұйымы
- B) саяси шешімдерді орталықтандыру ұйымы
- C) мәселені дербес қарайтын ұйым
- D) өміріндегі ахуалды реттейтін ұйым
- E) ортақ істерді атқару үшін қажетті саяси билік ұйымы

- F) өз әлеуметтік-саяси кеңістігін сипаттайтын қоғамның аймақтық ұйымы
- G) ортақ мәселені бірлестіретін ұйым
- H) маңызды мәні болатын адамдардың аймақтық ұйымы

17. Мемлекеттік басқарудың функциялары мен басқару функцияларының сипаты, мазмұнының белгісі бойынша жалпы функцияларға:

- A) азаматтық мәселелерді шешуді бекіту
- B) ұйымдастыру, жоспарлау
- C) азаматтардың өмір сүру деңгейін көтеруді қамтамасыз ету
- D) реттеу, бақылау
- E) реттеу, ынталандыру
- F) кадрмен қамтамасыз ету
- G) бақылау, мотивациялау
- H) болжау, бақылау

18. Қолданыстағы саяси режим:

- A) парламенттің және басқа да мемлекеттік билік органдарының рөлін тек формалдық институттар жағдайында жеткізумен сипатталады
- B) мемлекеттік билікті жүзеге асыру әдістері мен тәсілдерінің мазмұны бойынша ажырата білудің маңызы
- C) азаматтардың бостандығына шек қою әдістері арқылы жүзеге асырады
- D) мемлекет басшысының немесе үкіметтің қолында үлкен билік өкілеттігінің шоғырлануымен сипатталады
- E) мемлекеттік билікті жүзеге асыру құралдарының мазмұны бойынша ажырата білудің маңызы
- F) азаматтардың құқықтары мен саяси бостандықтарын жою немесе шек қоюмен
- G) мемлекеттік биліктің бүкіл болмысын қамтып көрсетеді
- H) оппозициялық партиялардың және басқа ұйымдардың қызметіне тыйым салумен, сайланбалы мемлекеттік органдар рөлін шектеумен және атқарушы-өкілді органдардың құзыретін мейлінше кеңейтумен сипатталады

19. Мемлекеттік басқарудың субъектісі:

- A) мемлекеттің өзі
- B) кез келген азамат
- C) президент
- D) мемлекет
- E) 5 жылдан кем емес азаматтығы бар азамат
- F) 30 жасқа толған кез келген азамат
- G) халық
- H) жалпы алғанда мемлекет

20. Мемлекеттік басқаруда заңдылықты қамтамасыз ету құралдарына бақылау механизмдері:

- A) жалпы бақылау
- B) экспорттық бақылау
- C) кедендік бақылау
- D) санитарлық бақылау
- E) сыртқы, ішкі бақылау
- F) экологиялық бақылау
- G) мамандандырылған сыртқы бақылау
- H) импорттық бақылау

21. Құқықтық мемлекет құруда:

- A) заңдардың орындалуын ұйымдастырады
- B) әлеуметтік субъектілердің қоғамдастығын құрады
- C) жеке индивидтер қоғамдастығын құрады
- D) дамудың бірнеше кезеңдерін қамтиды және мемлекеттік органдардан, лауазымды тұлғалардан, қоғамнан, халықтан байсалдылық пен күш-жігерді талап етеді
- E) мемлекеттік органдардан, лауазымды тұлғалардан, қоғамнан, халықтан байсалдылық пен күш-жігерді талап етеді
- F) әлеуметтік-экономикалық саясатының негізгі бағыттарын әзірлейді
- G) әлеуметтік қарым-қатынастар мен институттардың қоғамдастығын құрады
- H) дамудың бірнеше кезеңдерін қамтиды

22. Құқықтық реттеу тәсілдері:

- A) рұқсат ету
- B) тыйым салу
- C) позитивтік міндеттеу
- D) мемлекеттік биліктік-нұсқама
- E) бұйрық беру
- F) сенім білдіру
- G) бұйрықтар, жарлықтар, өкімдер
- H) мәжбір ету

23. Буржуазиялық-демократиялық режимге тән белгілер:

- A) халыққа қарсы жүргізіліп жатқан саясатты оларға қамқорлық жасау ұрандарымен бүркемелеу
- B) мемлекеттік билік жеке адамның құқығы мен бостандығын жариялаумен қатар оны жүзеге асыру үшін өзінің барлық мүмкіншілігін қолдану

- С) басқарудың репрессивті әдістерін кедей топтардың құқықтарын қорғау жөніндегі әлеуметтік және саяси демогигиямен ұштастыру
- Д) биліктің қызметі бостандықты қамтамасыз етуге бағытталған
- Е) бірқатар саяси (оның ішінде оппозициялық) партиялардың болуы, мемлекеттік биліктің орталық және жергілікті органдарының сайлануы мен алмастырылуы
- Ғ) буржуазиялық-демократиялық заңдылық пен конституциялық қағидасының, билік бөлінісі қағидасының ресми мойындалуы
- Г) азаматтар мен олардың ұйымдарының әлеуметтік-экономикалық және саяси құқықтарының конституциялық жариялануы және ішінара жүзеге асырылуы,
- Н) бұқаралық ақпарат құралдары арқылы антикоммунизм мен антисемитизмді орнату

24. Басқару мәдениетінің талаптарын ескеру және жүзеге асыру мүмкіндіктері:

- А) басқарушылық еңбекті ұйымдастыру деңгейін көтеруге
- В) мемлекеттік органдар алдында мәселе қоюға
- С) басқару қызметкерлерінің еңбек жағдайын жақсартуға, жұмыстарының дұрыс жолға қойылуын қамтамасыз етуге және тиісінше мемлекеттік басқару тиімділігін арттыруға
- Д) азаматтардың заңды мүдделерін, құқықтары мен бостандықтарын орындауға
- Е) бақылау арасында фактілердің анықталатынына
- Ғ) әр түрлі басқару операциялары мен процесін ықшамдауға
- Г) мемлекеттік органдар алдында мәселе қоюға және түрлі отырыстардың хаттамаларын жүргізуге
- Н) түрлі отырыстардың хаттамаларын жүргізуге

25. Саяси лауазымдарға:

- А) Әлеуметтік және басқа саладағы қызметкерлер
- В) ҚР Парламентінің палаталары және олардың төрағалары тағайындайтын мемлекеттік саяси қызметшілер, олардың орынбасарлары
- С) Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі өкілетті органның басшысы
- Д) ҚР Президенті тағайындайтын мемлекеттік саяси қызметшілер, олардың орынбасарлары
- Е) Мемлекеттік меншік негізінде экономикалық қызметкерлері
- Ғ) Қоғам өмірінің әр түрлі салаларында ұйымдастырушылық қызметкерлері
- Г) Ұйымдастырушылық қызметкерлер
- Н) Конституцияға сәйкес Президент пен үкіметінің өкілдері болып табылатын мемлекеттік қызметшілер

Мемлекет және бизнес

1. Мемлекеттік басқару субъектілерінің бөлінуі:

- A) Кадр саясатын жүргізу және жұмыс күші нарығын реттеу арқылы
- B) Халықтың өмір сүру деңгейі, білім деңгейі, денсаулық деңгейі
- C) Қызмет саласына қарай, басқару объектісіне әсер ету сипаты мен мақсаты
- D) Нақты мемлекеттік лауазыммен көзделген топ негізінде
- E) Мемлекеттің құрамына қарай
- F) Өндірістік сауда, банктік монополиялардың қызметі бойынша
- G) Мемлекеттік билік түрі бойынша билікпен басқаруды ұйымдастыру деңгейі
- H) Ұдайы, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша

2. Басқару аппаратындағы бюрократизм себебі:

- A) Жоспарлы
- B) Құқықтық, ақпараттық
- C) Ақпараттық
- D) Ұйымдық
- E) Әлеуметтік
- F) Саяси
- G) Жүйелі
- H) Экономикалық

3. Жапониядағы мемлекеттік кәсіпорын:

- A) капиталы мемлекеттік, ал басқаруы жеке фирмалар
- B) мемлекет бюджетіндегі
- C) қоғамдық корпорация
- D) халықтық
- E) аралас кәсіпорындар
- F) бюджетті
- G) автономды
- H) ведомствалық

4. Аймақ түрлері:

- A) ауылшаруашылық аймағы
- B) урбанистикалық аймақ
- C) балаларға арналған аймақ
- D) тұрғындарға арналған аймақ
- E) дем алу аймағы
- F) орман аймағы
- G) өнеркәсіп аймағы
- H) дем алуға арналған орын

5. Кәсіпкерліктің бөлінуі жүзеге асыратын қызмет түріне қарай:

- A) Қызметтік
- B) Мемлекеттік
- C) Жеке меншіктік
- D) Бюджеттік
- E) Коммерциялық
- F) Кеңес берушілік
- G) Қаржылық
- H) Қоғамдық

6. Жекешелендіруді жүргізу мақсаты:

- A) Аймақтық даму жоспарын әзірлеу
- B) Бәсекелестікті жандандыру үшін
- C) Жергілікті бюджетті әзірлеу
- D) Шаруашылық субъектілерінің белсенділігін арттыру үшін
- E) Жергілікті кәсіпорындардың қызметтеріне бақылау жасау
- F) Жергілікті бюджетті бекіту
- G) Корпоративті табыс салығының ставкасын белгілеу
- H) Социалдық жүйеден нарықтық жүйеге көшу үшін

7. “good governance” (тиімді үкімет) түсінігі:

- A) халық билігі
- B) жоғары шенді тұлғаларды сайлау және орнын алмастыру
- C) билікті бөлудің демократиялық қағидасы
- D) заң билігінің жоқтығы
- E) аралас
- F) сөз бостандығы жоқ
- G) нәтижелік
- H) бәрі жақсы болады

8. Қоғам сұранысы:

- A) шешім
- B) жоба
- C) бағыттау
- D) реттеу
- E) күту
- F) бәсекелестік
- G) серіктестік
- H) жоспар

9. Техникалық бизнес-инкубаторлар жүзеге асыратын қызмет түрлері:

- A) Бекітілген инвесторларға Қазақстаннан білікті мамандар тауып беруге қатысу
- B) Инвестициялық жобаны жүзеге асыру мерзімінде салықтардың барлық түрлерінен босату
- C) Шарт жағдайында инновациялар құруға қажетті материалдық-технологиялық баға ұсыну
- D) Мемлекетаралық дипломатиялық қарым-қатынас орнату
- E) Инновациялық жобаларды іске асыру үшін инвестициялар тартуға жәрдем көрсету
- F) Бекітілген инвесторлардың жүзеге асырып отырған инвестициялық жобаларын іске асырудағы мемлекеттік органдардың іс-әрекеттерін реттеу
- G) Инвестициялық жобаларды жүзеге асыруға қажетті құжаттарды, лицензияларды, визаларды қамту
- H) Шарт жағдайында зияткерлік меншік объектілерін қорғау құжаттарын алуға өтінімдер рәсімдеуге қажетті жұмыстар мен қызметтер ұсыну

10. Мемлекеттің мақсатты шаралары:

- A) Белгілі бір тұтастықты құрастыратын экономикалық элементтер байланыстарының жиынтығын реттеу
- B) Өндірістің техникалық жағдайларын анықтау
- C) Белгілі бір қатынастар объектісінің жеке тұлға үшін оның өмір сүруіне айналу мүмкіндігін реттеу
- D) Өндіріс құралдарының қоғамдастырылуын қамтамасыз ету
- E) Жеке тұлғаның барлық құқықтарын, меншік субъектісі мен объектісін айқындау
- F) Табиғатты тиімді пайдалануды ынталандыратын механизмді әзірлеу және бақылау
- G) Шаруашылық жүргізуші субъектілер іс-әрекетінің сыртқы нәтижесі алдынала бекітілген мөлшерден артық кететін болса, оларға әкімшілік-құқықтық шектеулерді бекіту
- H) Ағымдағы және болашақтағы табиғатты қорғау шараларын қаржыландыруды орталықтандырылған көздер есебінен жүргізу

11. Социалистік бюрократизмнің формасы:

- A) белсенділер
- B) партиялық аппараттың жоғарғы жағы
- C) басқару жүйесі құрылымы
- D) әсери-өндірістік кешені қолбасшысы
- E) шаруашылық ведомстволар жетекшілері
- F) басқару құрылымы
- G) тәуелсіз органдар
- H) партия қызметкерлері

12. Қоғамның негізгі мәселесі:

- A) халықтың пайдасының жоғары деңгейі
- B) халықтың жоғары құқықтық сауаттылығы
- C) зайырлы қоғам
- D) моральдің құлдырауы мен сенімділіктің жоғалуы
- E) бәсекелестік
- F) ұлттық құндылықтарды жоғалту
- G) білімділік
- H) халықтың төмен құқықтық сауаттылығы

13. Жеке меншікке берілетін жер телімдері:

- A) дем алу үшін
- B) құрылыс үшін
- C) коммерция үшін
- D) жеке қосалқы шаруашылыққа арналған
- E) жалпы қолдану үшін
- F) бау-бақша өсіруге
- G) тұрғын үй салу үшін
- H) бой жазуға арналаған

14. Кәсіпкерліктің мағынасы:

- A) Жетілдірілген бәсекелестік жағдайында анықтау мүмкін еместігі
- B) Өндіріс факторларының қосымша бірлігін пайдаланудағы өндіріс көлемінің өзгерістеріне теңдігі
- C) Өнімнің соңғы бірлігінің сатылу бағасын көрсетуі
- D) Ақша көрсетіліміндегі өнімнің жиынтығына теңдігі
- E) Пайда табуға бағытталған қызмет түрі
- F) Бірлестіктің өзіндік табыс табуға бағытталған бастамашылық қызметі
- G) Азаматтардың пайда табуға бағытталған дербес қызметі
- H) Өндіріс факторларының қосымша бірлігін пайдаланғандағы түсім мөлшерінің жалпы өзгерістеріне теңдігі

15. Өтпелі экономикада жекешелендіру мақсаты:

- A) әмбебап
- B) жүйелік
- C) мемлекеттік
- D) шаруашылық
- E) танымал
- F) әлеуметтік
- G) экономикалық
- H) фискальды

16. Экономикалық бостандықты тежеу:

- A) реттеу
- B) несие берушілер құқықтарының қорғалмауы
- C) жеке меншіктің қорғалмағандығы
- D) қылмыстық
- E) жазалау
- F) шынайылық
- G) стандарттау
- H) жүйелілік

17. Бизнесі жоспарлаудағы қаржыландыру көздері:

- A) Шығындар
- B) Шығыстар
- C) Банк несиелері
- D) Негізгі қор
- E) Қосымша қор
- F) Бюджет
- G) Бюджет қаражаттары
- H) Бюджеттен тыс қорлар

18. Бәсекелестікке өкіметтің ықпалы:

- A) тұтынушылық жағдай
- B) нарықтың өзгеруі
- C) фирма стратегиясы
- D) мемлекеттік құрылымды қолдау
- E) шынайылық
- F) құрылымды қолдау
- G) құпия болуы
- H) факторлық жағдай

19. Мемлекеттің жалпы тарихи белгісі:

- A) сыртқы саяси функциялардың болуы
- B) мақсат болуы
- C) ішкі саяси функциялардың болуы
- D) саяси мәртебе
- E) негіздің болуы
- F) қатардағы монополиялық құқықтың болуы
- G) бағыттын болуы
- H) саяси жүйенің сипатының болуы

20. Билік пен басқаруды ұйымдастыру деңгейіне қарай, мемлекеттік басқару субъектісінің бөлінуі:

- A) Аймақтық
- B) Орталық

- C) Жергілікті атқарушы орган
- D) Бюджеттік қаржылар
- E) Жергілікті өкілетті орган
- F) Жергілікті
- G) Органдық
- H) Бюджеттік кредиттер

21. Өтпелі экономика үлгісі:

- A) шынайылық
- B) дамушылық
- C) әділдік
- D) икемділік
- E) резервтер және қарыздар
- F) көлемдік
- G) нақтылық
- H) жүйелік

22. Қазақстанда жеке меншіктің даму тенденциясы:

- A) ең төменгі деңгейде
- B) тез дамуда
- C) бюрократиялық иерархияның жоқтығы
- D) жоғары қарқында
- E) фактілі дербес шаруашылық
- F) мейлінше жоғары деңгейде
- G) экономикалық жауапкершіліктің байқалуы
- H) баяу

23. Кәсіпкерліктің ресурстық функциясы:

- A) ұйымдастырушылыққа жұмылдыру
- B) жүйелік жұмылдыру
- C) қаржылық жұмылдыру
- D) жобалық жұмылдыру
- E) ой салуға жұмылдыру
- F) материалды жұмылдыру
- G) инновациялық жұмылдыру
- H) ақпараттық жұмылдыру

24. Жекешелендірудің төртінші кезеңін сипаттайтындар:

- A) Акциялардың мемлекеттік пакетін иелену
- B) Өндіріс қорларының және өндірістің қысқаруы
- C) Өндіріс қорларын қысқартады және өнімді ұлғайтады
- D) Өздерінің өндірістік бағытын өзгертпейді
- E) Акциялардың пайдалану құқығын ведомстваларға беру

- F) Мемлекеттік мүлікті коммуналдық меншікке бөлу
- G) Өндіріс қорларын молайтады және өндірісті кеңейтеді
- H) Өндіріс қорларының ұлғаюы мен өндірісті қысқартуы

25. Экономика құрылымының циклдік өзгеруі:

- A) нарықтық экономика реттелмеген
- B) сыртқы
- C) бір қалыпты
- D) экономика реттелмеген
- E) тұрақты экономика
- F) ішкі
- G) эндогенды
- H) экзогенді

Маркетинг

1. Маркетингтің негізгі қолданысы аспектілері:

- A) экономикалық үрдіс
- B) нарық құрылымы
- C) шаруашылық қызметі ретінде
- D) сұранысты ынталандыру
- E) бизнестің тұжырымдамасы
- F) баға икемділігі
- G) сегменттеу принциптері
- H) жарнамалау тәсілдері

2. Ақпараттардың міндетіне байланысты түрлері:

- A) нормативтік.
- B) туынды, бастапқы.
- C) ауық-ауық.
- D) хабаршы, реттеуші.
- E) анықтамалық, ұсынылуы.
- F) тұрақты, айнымалы.
- G) бірінші, екінші ретті.
- H) нарықтық, ішкі.

3. Маркетингтік тұрғыдан жабдықтаушылардың түрлері:

- A) бағыттамалы.
- B) сырттағы.
- C) ағымдағы.
- D) лоялді.
- E) жоспарлы.
- F) мемлекеттік.
- G) эксклюзивті.
- H) дәстүрлі.

4. Тұынушылардың сатып алу шешіміне әсер етуші факторлар:

- A) мәдени, әлеуметтік факторлар.
- B) экономикалық орта факторлары.
- C) жеке тұлғалық қасиеттер.
- D) адами факторлар.
- E) маркетингтік шаралардың әсерлері.
- F) ғылыми техникалық факторлар.
- G) құқықтық орта факторлары.
- H) психологиялық факторлар.

5. Тұтыну тауарлары нарығын психографиялық қағида негізде сегменттеу:

- A) тұтынушыны білімі мен ұлтына байланысты топтарға бөлу.
- B) адамдарды тұлғалық тап ерекшелігіне байланысты топқа бөлу.
- C) қоғамдық топтарға байланысты сегменттеу.
- D) тұтынушыны сатып алу қабілетіне байланысты бөлу.
- E) өмір сүру бейнесіне байланысты сегменттеу.
- F) сатып алушыны тұратын орнына байланысты топқа бөлу.
- G) тұтынушыны жасына байланысты топтарға бөлу.
- H) сатып алушының дүкенге келу жиілігіне байланысты бөлу.

6. Тауарлар жіктемесінде биржа тауарларының бөліну түрлері:

- A) энергия көзі болатын тауарлар.
- B) ғылыми мақалалар.
- C) қосалқы материалдар.
- D) астық, металдар.
- E) азық-түлік тауарлары.
- F) идеялар мен макеттер.
- G) идеялар, орындар.
- H) ойдағы тауарлар.

7. Тауардың бәсекеге қабілеттілігі:

- A) тұтыну сипаттамасының жиынтығы.
- B) тауардың сандық сипаттамаларының жиынтығы.
- C) тауарың артықшылық жақтары.
- D) тауардың кешенділігі.
- E) стандартқа байланысты жайлардың болуы.
- F) құндық сипаттамасының жиынтығы.
- G) тауар кепілінің болуын қамтамасыз ету.
- H) салыстырмалы көлемдегі басымдылықтар.

8. Бағаны бақылауға байланысты бәсекелік ортаның үш түрі:

- A) бағаны тұтынушылар белгілейтін орта.
- B) бағаны бөлшек саудагерлер бақылайтын орта.
- C) бағаны аралық делдалдар бақылайтын орта.
- D) жоспарлы түрде бағаны бақылайтын орта.
- E) бағаны нарық бақылайтын орта.
- F) бағаны фирма бақылайтын орта.
- G) демократиялық тұрғыдан баға белгіленетін орта.
- H) бағаны мемлекет бақылайтын орта.

9. Тауарлық белгінің түрлері:

- A) фирма символы
- B) штрих код.

- C) фирма белгісі.
- D) тауар лицензиясы.
- E) саудалық бейне, сауда белгісі.
- F) фирма әнұраны.
- G) фирманың аты.
- H) франшиза.

10. Тауарды өткізу арналарының үш деңгейлі арнасында өндіруші мен тұтынушыны байланыстырушылар:

- A) көтерме саудагер.
- B) бөлшек саудагер
- C) брокерлер.
- D) ұсынушылар.
- E) жарнамалаушылар.
- F) комувояжер.
- G) агенттер.
- H) ұсақ көтерме саудагер.

11. Жеке сату үрдісінде тауармен ресми таныстыруды жүргізген кезде сатушы шешуі тиіс мәселелер:

- A) сатып алушының назарын тауарға әсерлі түрде аудару.
- B) тауардың қай жерде сатылатындығы жайында хабар беру.
- C) сатып алушы мінез құлығын есепке алмай-ақ, жанұя мүшесіне ұсыну.
- D) сатып алушы үшін жасанды жарнанама жүргізу.
- E) сатып алушыны ынталықпен сатып алуға қызықтыру.
- F) тұтынушыға тауардың жетіспеушілік жақтарын жеткізе білу.
- G) сатып алушыны көзделген әрекеттерге итермелеу.
- H) сатып алушыны тауар сатып алуға мәжбүрлеу.

12. Маркетингтік жоспарлардың ауқымы бойынша жіктемелік түрлері:

- A) бәсекелестердің іс-әрекетіне байланысты жоспарлар.
- B) кәсіпорынның халықаралық нарықтағы маркетинг жоспары.
- C) тауардың өмірлік кезеңіне байланысты маркетингтік жоспар.
- D) тұтынушылардың бір тобына бағытталған жоспар.
- E) әрбір негізгі өнімге арналған маркетингтік жоспар.
- F) арнайы маркетинг тауарына бөлінген шаруашылық жоспары.
- G) барлық өнімдерді қамтитын жалпы маркетингтік жоспар.
- H) фирманың ішкі нарықтағы маркетингтік жоспары.

13. Портер стратегиясы үлгісіндегі шоғырлану стратегиясына тиесілі әрекеттер:

- A) ішкі нарықтағы ұсыныстан бас тарту.
- B) төмен баға деңгейін белгілеу.

- C) нақты нарыққа ерекше ұсыныстар жасау.
- D) халықаралық нарыққа шығу.
- E) нарықтағы өзіне тән сегментті игеру.
- F) бағаны жоғары деңгейде ұстап тұру.
- G) жарнама қызметінен бас тарту.
- H) сервистік қызметті жандандыру.

14. Халықаралық маркетингте экспорт маркетингінің мәндік сипаттамалары:

- A) шетел нарығында тауар жылжытуды өзінің бақылауында ұстау.
- B) шет ел нарығына сай өндірістің бейімделуі.
- C) аралық делдалдар қызметінен бас тарту.
- D) шетел нарығының экономикалық жайлары есепке алынбайды.
- E) тауардың беделін көтеру жұмыстарын жүргізбейді.
- F) тауар экспорттаушының әр уақыт шетел нарығын зерттеуі.
- G) экспортшы тауар жеткізіп берумен ғана шектеледі.
- H) бағаны әр уақыт жоғары деңгейде ұстап тұру.

15. Эванс жіктемесі бойынша, қызмет көрсетушінің еңбек сипатына байланысты түрлері:

- A) автоматтандырылған қызметтер.
- B) жартылай автоматтандырылған қызметтер.
- C) ойша берілетін қызметтер.
- D) тікелей берілетін қызметтер
- E) мемлекеттік қызмет түрлері.
- F) материалдық қызметтер.
- G) білім саласындағы қызметтер
- H) дене еңбегі арқылы берілетін қызметтер

16. Қызмет саласындағы мемлекеттік сектор:

- A) колледж, қонақ үйлері.
- B) мешіттер, діни орталықтар.
- C) емханалар, пошта қызметі.
- D) мұражайлар, шіркеулер.
- E) инвестициялық орталықтар.
- F) полиция, сот, бақылау органдары.
- G) банктер, сақтандыру компаниялары.
- H) мектеп, жұмыспен қамту бөлімдері.

17. Ынталандырушы маркетингке байланысты маркетингтік міндеті мен мақсаты:

- A) тауардың жаңа түрлерін көрсету және сату арналары.
- B) тауардың бағасын жоғарылату, оңтайландыру.

- С) бағаны жоғарылату, тауар беделін арттыру.
- Д) бағаны кенеттен көтеру, тауарды нарыққа шығару.
- Е) қоғам пікірін өзгерту, тауармен жеке таныстыру.
- Ғ) бағаны төмендету, жарнаманы күшейту.
- Г) тауардың ұтымды жақтарын көрсету.
- Н) өтімді ынталандыру шараларын қолдану.

18. Маркетинг ортасының түрлері:

- А) экономорта
- В) жекеорта
- С) медиаорта
- Д) саясиорта
- Е) макроорта
- Ғ) мегаорта
- Г) нарықтық орта
- Н) микроорта

19. Микроорта элементтері:

- А) кәсіпорын пайдасы.
- В) бәсекелестер, байланыс аудиториялары.
- С) маркетинг делдалдары.
- Д) технологиялық факторлар.
- Е) жабдықтаушылар, клиенттер.
- Ғ) табиғи орта, ресурстар.
- Г) тұтынушылар мінезқұлығы.
- Н) сұраныстың болжамдық көлемі.

20. Адам қажеттілігінің тарихи орнынна байланысты түрлері:

- А) салыстырмалы.
- В) бұрынғы.
- С) өтпелі.
- Д) қазіргі.
- Е) болашақтағы.
- Ғ) мерзімді.
- Г) бір реттік.
- Н) ертеңгі.

21. Нарықтың нысаналы сегментіне шығу шаралары:

- А) сегментті таңдап алу.
- В) тауарын сатылуын болжау.
- С) сегментті бағалау.
- Д) тауар бағасын сегментке икемдеу.
- Е) тауар сегментін бөліп қарастыру.

- F) сегменттің басым жақтарын көрсету.
- G) нарықтық сұранысты оңтайлау.
- H) таңдалған сегментке тауармен шығу.

22. Тауарлар топтамасын қарастыратын болсақ, қызмет түріндегі тауарлар:

- A) аралас қызметтер.
- B) іскерлік қызметтер.
- C) арнайы қызметтер.
- D) стандарттық емес қызметтер.
- E) әлеуметтік қызметтер.
- F) мерзімдік қызметтер.
- G) тұрмыстық қызметтер.
- H) халықаралық қызметтер.

23. Жаңа тауарды жоспарлаудың идеяны жинау сатысында, идеяны жинаудың үш әдісі қолданылады:

- A) арнайы тапсырыстар әдісі.
- B) «Ойшылдар» әдісі
- C) автократтық әдіс.
- D) «Ми шабуылы» әдісі.
- E) статистикалық әдіс.
- F) тауарларды талдау әдісі.
- G) сауалнама жүргізу әдәсі.
- H) демократиялық әдісі.

24. Тауардың бағасын есептеу әдісінде тауардың құндылығын көрсету үшін бағадан тыс әсер етуші шаралар қолданылады:

- A) жеңілдіктер мен ынталандыру әдісін қолдану.
- B) ерекше кепілдемелер беру.
- C) тауардың болжамдық бағасын белгілеу.
- D) бағаны сатып алушының белгілеуіне мүмкіндік беру.
- E) бағаны бәсекелестердің бағасына сәйкестендіру.
- F) тауарларды талдау әдісі.
- G) сервистік қызметтер көрсету.
- H) тауарға аралас қызметтер көрсету.

25. Тауардың оралуына (қорабына) қойылатын талаптар:

- A) тауарды сапасынан да жоғары ретте көрсету мүмкіндігі.
- B) тауардың жарнамалық қызметін бірнеше есе жоғарылату.
- C) эстетикалық әсері.
- D) тауар сапасын сақтап тұруы.
- E) тұтынушыға көріністік бейнелерді беріп отыруы.

- F) тұтынушының көзқарасын өзгертуге икемді болуы.
- G) қораптың тауардан артық шығынға бағалануы.
- H) тауардың түп нұсқасын, патентін қорғау.

Маркетингтік зерттеу

1. Шешімдерді қабылдауды қолдау жүйесі (Decision Support System - DSS):

- A) Толық қызмет түрлерін ұсынатын компаниялар.
- B) Тәуелсіз маркетингтік зерттеу компаниялары.
- C) Байланыс жүйесінен тұратын біріккен жүйе.
- D) Деректер қоры мен үлгілер қорынан тұратын біріктірілген жүйе.
- E) Ақпаратты алу, талдау, сақтау үшін жүргізетін ресми іс-әрекеттердің тәртібі.
- F) Кеңес беру фирмалары.
- G) Ақпараттық қамсыздандырудан тұратын біріккен жүйе.
- H) Фирманың шеңберінде қызмет атқаратын, маркетингтік зерттеу бөлімдері.

2. Маркетингтік зерттеулердің негізгі бағыттары:

- A) Кәсіпорынның ішкі ортасын зерттеу; өткізуді ынталандыру.
- B) Аудит.
- C) Тұтынушыларды, бәсекелестерді, делдалдарды зерттеу.
- D) Нарықты, тауарды, бағаны, тауарды жылжытуды зерттеу.
- E) Консалтинг.
- F) Статистикалық зерттеулер.
- G) Лизинг.
- H) Сақтандыру.

3. Мәліметтерді кодтау және енгізу компаниялары (coding and data entry services):

- A) Маркетингтік зерттеу жобасын дамытуға қызмет көрсететін компаниялар.
- B) Мәліметтерді жинау қызметін ұсынатын компаниялар.
- C) Әр тұтынушының сұранысын ең жақсы жолмен қанағаттандыруға бағытталған әдістемелік зерттеулерді қалыптастыратын компаниялар.
- D) Internet-тің көмегімен маркетингтік зерттеулерді жүргізуге мамандандырылатын компаниялар.
- E) Мәліметтерді енгізетін және нәтижелерді беретін компаниялар.
- F) Статистикалық талдауды жүргізуге жарамды мәліметтер қорына түгенделген сауалнамаларды немесе сұхбаттарды өзгерту қызметін ұсынатын компаниялар.
- G) Мәліметтердің өңдеуде көмек көрсететін компаниялар.
- H) Мәліметтерді талдау бойынша қызметтерді ұсынатын компаниялар.

4. Маркетингтік зерттеуді жүргізуде зерттеушілер тарапынан болатын қателіктер:

- A) Қабілетсіздіктен болатын қателер
- B) Жауаптарды жазып алу қателіктері

- C) Өлшеу және мәліметтерді өңдеу қателіктері
- D) Жауап беруден бас тарту қателіктері
- E) Сұрақ қою қателіктері
- F) Респондентті таңдау қателіктері
- G) Бас жиынтықты және іріктемені анықтау қателіктері
- H) Ақпаратты ауыстыру қателіктері

5. Маркетингтік зерттеудің мақсатын анықтағанда қойылатын сұрақтар:

- A) Ақпарат жинауға қанша қаржы жұмсалады
- B) Нақты мәселені шешу үшін қандай ақпарат қажет
- C) Зерттеу қандай нәтижеге әкеледі
- D) Ақпарат қашанға керек
- E) Бұл ақпараттар неге арналған
- F) Қажет ақпаратты жинауға қанша уақыт керек
- G) Қанша ақпарат керек
- H) Ақпарат жинауға қанша адам қатысуы керек

6. Зерттеу жүргізу компаниясын таңдауда қолданылатын критерийлер:

- A) Персоналдың кәсіби біліктілігі, саланы білуі, географиялық қамтуы
- B) Техникалық жарақтандырылуы
- C) Көрсететін қызметтер ассортиментінің кеңдігі
- D) Қаржылық мүмкіндіктері
- E) Ұйымдық құрылымы
- F) Үміткер компанияның беделі, жобаларды графикке сай мерзімде орындауы
- G) Этикалық нормаларды сақтауы, тәжірибесі және зерттеудің құны
- H) Орналасқан жері

7. Кодтау және мәліметтер енгізу бойынша қызметтері:

- A) Мәліметтерді тиімді саралау әдістерін анықтау.
- B) Дербес сұхбат алу арқылы мәліметтер жинау.
- C) Пошталық сұхбат алу арқылы мәліметтер жинау.
- D) Компьютерге енгізу үшін цифрларға сақтаушыларға деректерді жазу.
- E) Телефонмен сұхбат алу арқылы мәліметтер жинау.
- F) Кодтау схемасын өңдеу.
- G) Толтырылған сауалнамаларды редакциялау.
- H) Деректерді жинаудың тиімді әдістерін анықтау.

8. Жүргізілу нысаны бойынша бақылаудың жіктелетін белгілері:

- A) Бақылауды жүргізу шарттары бойынша
- B) Стандартталу деңгейі және жасырындық деңгейі
- C) Ақпарат көздерін пайдалану түрі бойынша
- D) Бақылау жүргізу тұрақтылығы, бақылау объектісін қабылдау әдісі бойынша
- E) Қамту ауқымы бойынша

- F) Мақсаты бойынша
- G) Қызықтырылып отырған аясы бойынша
- H) Зерттеу өткізудің жиілік дәрежесі бойынша

9. Бірқатар параметрлер бойынша сынақ маркетингін өткізу талаптарына жауап беретін, мұқият таңдалған нарық бөлігінің сипаттамалары:

- A) Коммуникативтік тұрғыда қолжетімді
- B) Алдын ала болжанбайтындықтың негізгі фактор болуы
- C) Басқа да осындай эксперименттерге толы
- D) Қандай да бір сала не болмаса институттардың үстемдік етуі
- E) Репрезентативті болуы
- F) Нарықтың шағын болуы
- G) Жеткілікті деңгейде ауқымды болуы
- H) Тауарды тұтынуға байланысты бұрынғы тәжірибе болмауы

10. Екінші ретгі ақпаратты жинаудың кемшіліктері:

- A) Жинаудың жеңілділігі.
- B) Өлшеу бірліктерінің сәйкессіздігі.
- C) Ескі және бедерсіз ақпарат.
- D) Уақытты, еңбек пен шығындарды жұмсауда дұрыс үнемдеу.
- E) Білікті маманды іздеудің қажетсіздігі.
- F) Уақытты жұмсау.
- G) Мақсаттардың ерекшелігі, қарама-қайшы мәліметтердің болу мүмкіндігі.
- H) Білікті маманды табу қиындығы.

11. Есептеудің статистикалық әдісі кезінде іріктеме көлеміне ықпал ететін:

- A) Бас жиынтық белгісінің өзгеру интервалы туралы мәліметтердің болуы
- B) Бас жиынтықтың әрбір екінші элементтері
- C) Бас жиынтық мен іріктеме көлемінің айырмасы
- D) Бас жиынтық көлемі, оның біртектілік дәрежесі туралы мәліметтердің болуы
- E) Бас жиынтық белгісінің көрсеткіштері
- F) Бас жиынтық бірліктерінің саны
- G) Бас жиынтық көлемі сапалық құрылымы
- H) Бас жиынтық бірлігінің қайтадан іріктемеге түсу мүмкіндігі

12. Фокус-топтардың сипаттамасы:

- A) Ұзақтығы 5-8 сағат
- B) Формалды жағдай
- C) Топ құрамы біртекті емес
- D) Ұзақтығы 1-3 сағат
- E) Қатысушылар 10-20 адам

- F) Респондеттер бір-бірін танымайды
- G) Қатысушылар 8-12 адам
- H) Формалды емес жағдай

13. Фокус-топтарды зерттеу бойынша атақты американ маманы Д. Морган фокус-топ тарихындағы бөліп көрсетілген кезеңдер:

- A) 1990 жылдан бастап қазіргі күнге дейін
- B) XX ғасырдың 70-ші жылдары
- C) 1993 жылдан бастап қазіргі күнге дейін
- D) 1995 жылдан бастап қазіргі күнге дейін
- E) XX ғасырдың 20-шы жылдары
- F) XX ғасырдың 90-шы жылдары
- G) XX ғасырдың 30-шы жылдары
- H) XX ғасырдың 50-ші жылдары

14. Зерттелетін бірліктер (субъектілер) сипатына панельдер:

- A) Екі күндік.
- B) Қысқа мерзімді.
- C) Өнеркәсіптік кәсіпорындар, зерттелініп отырған мәселе бойынша сараптамашы мамандар.
- D) Орта мерзімді.
- E) Қысқа мерзімді.
- F) Тұтынушылық, мүшелері жеке тұлғалар мен үй шаруашылықтары.
- G) Бір күндік.
- H) Саудалық, мүшелері сауда ұйымдары мен саудамен айналысатын жеке тұлғалар.

15. Өзгерменің көрсеткіштері:

- A) Медиана
- B) Үйлесімдік орташа
- C) Стандартты ауытқу
- D) Мода
- E) Орташа шаршылық ауытқу
- F) Өзгерменің коэффициенті
- G) Дисперсия
- H) Арифметикалық орташа

16. Бір өлшемді статистикалық әдістердің жіктелуі:

- A) Екі топтық t-критерий
- B) Бір факторлы дисперсиялық талдау
- C) Колмогоров-Смирнов критерийі
- D) z-критерий
- E) t-критерий

- F) Жұп критерий
- G) Биноминалды критерий
- H) Өзгермелі қатар

17. Мәселені анықтау үшін маркетингтік зерттеулер:

- A) Айқын емес жағдайларды идентификациялайтын әрекеттер жиынтығы.
- B) Алты кезеңнен тұратын әрекеттер кешені.
- C) Ақпаратты жинақтау, талдау жасау, тарату және қолдану.
- D) Қазіргі немесе болашақта пайда болуы мүмкін, анық емес мәселелер.
- E) Жүйелік және объективті табу.
- F) Нақты маркетингтік мәселелерді шешетін әрекеттер.
- G) Нақты, объективті ақпаратты беру.
- H) Айқын емес мәселелерді идентификациялауға көмектесетін, маркетингтік зерттеулер қолданысы.

18. Тиімді басқару шешімдерін қабылдау және ары қарай даму бағдарын анықтау үшін шаруашылық субъектісінің нарық конъюнктурасын зерттеудің беретін нәтижелері:

- A) Тауар сапасын арттыру
- B) Оңтайлы баға белгілеу
- C) Бәсекелестік мүмкіндіктерді бағалау
- D) Сыртқы орта факторларына бейімделу
- E) Нарықты сегменттеу
- F) Нарықтың дамуын болжау
- G) Күтілетін сұранысты болжау
- H) Тиімді бәсекелестік стратегияларды анықтау

19. Екінші ретті сыртқы ақпарат көздері:

- A) Жүргізілген бақылаудың нәтижелері
- B) Ұйымдастырылған эксперименттің қорытындылары
- C) Синдикативті ақпарат көздері
- D) Сауалнама арқылы пікір сұраудың нәтижелері
- E) Компьютерлік мәліметтер базасы
- F) Фокус-топтың нәтижелері
- G) Жарияланған материалдар
- H) Ұйымның бухгалтерлік есеп құжаттары

20. Барлау зерттеуін шешуде қолданылатын міндеттер:

- A) Іс-әрекеттің баламалы бағыттарын анықтау
- B) Болжамдар әзірлеу
- C) Мәселені құрап, оны нақтылау
- D) Ұйымның ішкі ортасын сипаттау
- E) Маркетингтік ортаны бағалау

- F) Тұтынушылардың мінез-құлқын моделдеу
- G) Бәсекелестердің артықшылықтарын іздестіру
- H) Тұтынушылардың профилін анықтау

21. Маркетингтік зерттеу әдістемесі шешуге бағытталған мәселелері:

- A) Аналитикалық моделдер тұрғызу
- B) Зерттеу объектісі мен пәнін анықтау
- C) Жұмыс болжамын дайындау
- D) Маркетингтік зерттеудің жоспарын жасау
- E) Тұжырымдама құру және негізгі айнымалыларды бөлу
- F) Іріктеу типін анықтау
- G) Маркетингтік зерттеу типін таңдау
- H) Зерттеу тұжырымдамасын әзірлеу

22. Зерттеуші-клиент қарым-қатынасының зерттеуші тарапынан бұзылу жағдайлары:

- A) Зерттеуде қоғамды жиі қолдану
- B) Зерттеу әдістерін жасыру
- C) Мүмкін болатын қарама-қайшылықтарды шешуге қабілетсіздігі
- D) Білікті емес немесе бейжай сұхбат алушылардың болуы
- E) Жобаны себепсіз жоққа шығару немесе төлеуден бас тарту
- F) Зерттеудің арнайы әдістері мен моделдерін қолдану немесе жария ету
- G) Құпиялылықты қамтамасыз ете алмау
- H) Жобаның құнын артық көрсету

23. Кабинеттік зерттеулердің қолданылу мақсаттары:

- A) Бақылау жүргізуде
- B) Жұмыс болжамын қалыптастыруда
- C) Қажетті статистикалық мәліметтер жинауда
- D) Фокус-топ жүргізу үшін
- E) Жаңа тауар дайындағанда
- F) Далалық зерттеуді дайындауда
- G) Эксперимент ұйымдастыруда
- H) Жарнама әзірлеуде

24. Нәтижелі бақылау жүргізу үшін орындалуы керек шарттар:

- A) Бақыланатын құбылыстар жиі қайталануы керек
- B) Бақылау объектісі ретінде тек сауда орындарын алу керек
- C) Бақылау қысқа уақыт аралығында іске асырылуы керек, ал оқиға тез аяқталуы керек
- D) Оқиға жиі және болжанатын болуы керек
- E) Бақылау жүргізу үшін техникалық құралдарды қолдануға болмайды

- F) Бақылау жүргізу үшін бас жиынтықтың көлемі үлкен болуы керек
- G) Бақыланатын құбылыстар қолжетімді болуы, көпшілік алдында жүргізілуі керек
- H) Бақылау жүргізу үшін бақыланушыларды кездейсоқ таңдау керек

25. Эксперименттің ішкі шынайылығына әсер етуші факторлар:

- A) Алдын-ала өлшеу эффектісі
- B) Табиғи өзгерту
- C) Іріктеме бірліктерінің репрезентативтілік деңгейі
- D) Экспериментті ұйымдастыру шарттарын бақылау эффектісі
- E) Бақыланушы және эксперимент топтары сипаттамаларының сәйкес келмеуі
- F) Сыртқы фон
- G) Эксперимент барысының біртекті болмауы
- H) Өзара ықпал ету эффектісі

